

Meddelandeärenden till kommunfullmäktige 2022-03-28

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. lägga föreliggande meddelanden till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige har att lägga föreliggande meddelanden till handlingarna.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Protokoll SEVAB Strängnäs Energi AB per capsulam 2022-01-25

Protokollsutdrag, Överförmyndarnämndens beslut 2022-02-07 § 11 -

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2021 och slutrapport för intern styrning och kontroll 2021, 2022-02-07

Rapport, Intern styrning och kontroll Överförmyndarnämnden 2021, 2022-01-31

Rapport, Bildspel bokslutsdialog för 2021 Överförmyndarnämnden- uppdaterad till utskick nämnd, 2022-02-07

Rapport, Verksamhetsberättelse 2021 Överförmyndarnämnden, 2022-01-31

Rapport, Verksamhetsberättelse 2021 Gemensamma patientnämnden, 2022-02-18

Rapport, Verksamhetsberättelse 2021 Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, 2022-02-18

Beslutet skickas till

-

Leif Lindström (S)
Ordförande

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	LEIF LINDSTRÖM
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_087e66ec966fffdc0a29a9185f0c432abf
DATUM & TID:	2022-03-11 11:30:52 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-03-11 11:30:57 +01:00
Ref: 1304261
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Protokoll

Ämne	Styrelsemöte SEVAB Strängnäs Energi AB	Plats/datum	Per Capsulam 2022-01-25
------	---	-------------	----------------------------

Närvarande ledamöter:

Jan Heiniö, ordförande
 Leif Lindström, vice ordförande
 Gerard De Geer, 2:e vice ordförande
 Kjell Kristiansen
 Angela Andersson
 Anders Kroné
 Madeleine Bilberg
 Ann Blomqvist, sekreterare

Ärenden	
§ 1	Öppnande av mötet Ordförande Jan Heiniö öppnade mötet.
§ 2	Godkännande av dagordning Dagordningen, som endast innehåller punkten, Beslut om extra aktieägartillskott till Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB, godkändes.
§ 3	Val av justerare Då beslutet fattas med godkännande via mejl är det att betraktas som ett möte "Per Capsulam" och samtliga styrelseledamöter undertecknar protokollet.

Beslut

§ 4 Beslut om extra aktieägartillskott till Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB S01/2022

Beslut

Styrelsen för SEVAB Strängnäs Energi AB beslutar enligt förslaget

att ge ett villkorat aktieägartillskott om totalt 4 625 000 kr till Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB.

Ärendebeskrivning

Viktiga händelser under perioden

Det preliminära resultatet efter finansiella poster för ESEF för räkenskapsåret 2021 blev totalt - 22 427 000 kr. Den informationen presenterades för styrelsen för ESEF i måndags. Med anledning av det begär styrelsen för Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB ett aktieägartillskott på 12,5 Mkr som fördelas i proportion enligt ägarnas ägarandel, dvs 4 625 000 Mkr för SEVAB och 7 875 000 kr för EEM. Aktieägartillskottet behöver betalas ut till ESEF för att räntekostnaden för användande av checkräkningskrediten inte ska belasta Eskilstuna.

Underskottet för ESEF uppgick per 30 november till -8,5 Mkr och prognos för helårsresultatet för ESEF bedömdes vara -14,0 Mkr. Det fria egna kapitalet uppgick till 4,1 Mkr. Det betyder att det fria egna kapitalet inte kunde täcka det uppkomna underskottet i bolaget för räkenskapsåret 2021. Ägarna fattade därför under december månad beslut om ett aktieägartillskott på totalt 10 Mkr, varav 6,3 Mkr från EEM och 3,7 Mkr från SEVAB.

Under december månad uppstod ett väsentligt större underskott inom verksamheten, som var -14 Mkr för december månad och medförde att det totala resultatet blev -22,4 Mkr. Det medför att ESEF behöver ett ytterligare aktieägartillskott om totalt cirka 12,5 Mkr från sina ägare. De båda aktieägartillskotten tillsammans motsvarar den förlust som uppstod under 2021 och behövs för att finansiera 2021 års underskott.

Det preliminära resultatet tog inte hänsyn till årets skatt. Vid ett negativt resultat får man redovisa en uppskjuten skattefordran som en intäkt. Den uppskjutna skattefordran som bokats upp är 4,6 Mkr. Det betyder att årets resultat (efter skatt) blir 17 731 Tkr. Det hade därmed varit möjligt att fatta beslut om ett lägre aktieägartillskott för år 2021.

Bedömningen är dock att årets första månader kommer att medföra underskott för verksamheten som kan vara i samma storlek som det fria egna kapitalet redan efter en till två månader, beroende på fortsatt höga och volatila elpriser. Beslutet om extra aktieägartillskott kan förhoppningsvis innebära att inga ytterligare beslut om extra aktieägartillskott behöver fattas förrän under mars.

Företaget håller på att se över andra lösningar för att styrelsen inte ska behöva fatta beslut om aktieägartillskott när det fria egna kapitalet är förbrukat. Förslaget att moderbolaget ska besluta om en kapitaltäckningsgaranti för 2022 till ett visst belopp kräver dock beslut om aktieägartillskott när det fria egna kapitalet är förbrukat.

Det fria egna kapitalet omfattade vid årets ingång 4,1 Mkr samt en mindre reserv i form av obeskattade reserver. Beslut om det extra aktieägartillskottet innebär att det fria egna kapitalet inte används för underskottstäckning, utan istället kommer att utökas med 4,6 Mkr och totalt omfatta 8,7 Mkr vid ingången av 2022.

Underlagen bifogas styrelsehandlingarna

§ 6 Avslutning

Ordförande Jan Heiniö avslutade mötet.

Vid protokollet

Justeras

Ann Blomqvist

Jan Heiniö

Leif Lindström

Gerard De Geer

Angela Andersson

Anders Kroné

Kjell Kristiansen

Madeleine Bilberg

§ 11

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2021 och slutrapport för intern styrning och kontroll 2021

Beslut

1. Verksamhetsberättelse för 2021 godkänns.
2. Slutrapport för internkontroll 2021 godkänns.
3. Nämnden ansöker om att få behålla överskott från 2021 till verksamhetsutveckling och utökning av verksamhet

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse redogör och följer upp nämndens verksamhetsplan för 2021. I egenskap av värdkommun är det Eskilstuna kommuns styrsystem som används för den gemensamma nämndens årshjulsarbete.

Nämnden har under 2021 arbetat med 10 åtaganden där 7 är klara och tre pågår men är försenade. Huvuddelen av överförmyndarnämndens uppdrag och verksamhet ligger inom området social uthållighet och de två delprocesserna: Att ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna genom den tillsyn som nämnden utför på ställföreträdarnas uppdrag.

Internkontrollplan för 2021 hanterade totalt tre risker och två kontrollmoment och en aktivitet. Under året har samtliga kontrollmoment kontrollerats och finns redovisade i bifogad bilaga.

Överförmyndarnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 1, 2 mnkr i jämförelse med årsbudget. Nämnden ansöker om att få behålla budgetöverskottet för fortsatt verksamhetsutveckling och verksamhetsutövning.

Bilagor till beslutet:

- Verksamhetsberättelse 2021
- Slutrapport för internkontroll 2021

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen i Eskilstuna och Strängnäs
Kommunrevisionen i Eskilstuna och Strängnäs

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Intern styrning och kontroll

Överförmyndarnämnden

Intern styrning och kontroll 2021

Fas: Uppföljning internkontrollplan helår 2021 **Rapportperiod:** 2021-12-31 **Organisation:** Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Hållbar utveckling.....	1
Tryggt och självständigt liv	1

Perspektiv

Hållbar utveckling

Perspektivet hållbar utveckling visar vad kommunkoncernen ska åstadkomma för invånare, brukare och kunder. Hållbar utveckling består av tre delar och inom dessa skapas sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden för invånarna.

Överförmyndarnämnden omfattas främst av processområdet **tillgodose behovet av vård och sociala tjänster** och de två huvudprocesserna att **ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna**. Nämnden bidrar främst till det **strategiska målet ett tryggt och självständigt liv**.

Tryggt och självständigt liv

Risk för att vi har ställföreträdare som inte är lämpliga

Riskvärde

Kontrollmoment

Kontroll av enskilda ärenden

Ansvarig	Bedömning	Resultat
Sandra Ly	●	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Kontroll har genomförts. Handläggare har påbörjat processen med att byta ut ställföreträdare enligt gällande interna rutiner.

Risk för att utbildning till nya ställföreträdare inom ramen för IOP-avtalet innehåller felaktigheter.

Riskvärde

Aktiviteter

Titel	Ansvarig	Status	Färdiggrad
Rekryteringssamordnare tar del av vad grundutbildningen innehåller och är närvarande under ett helt utbildningstillfälle.	Hanna Sipovic	✓	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nytt IOP avtal med förtydliganden kring nämndens ansvar gentemot ställföreträdare och deras förutsättningar att klara av sitt uppdrag finns på plats under december 2021.

Risk

Risk för att vi bedömer olika i vitessituationer

Riskvärde

Kontrollmoment

Stickprov av slumpmässigt utvalda akter

Ansvarig	Bedömning	Resultat
Sandra Ly		Kontroll har genomförts. Rutinen följs, dock har avvikelser i bedömning uppmärksamats.

Senaste kommentar (2021-12-31):

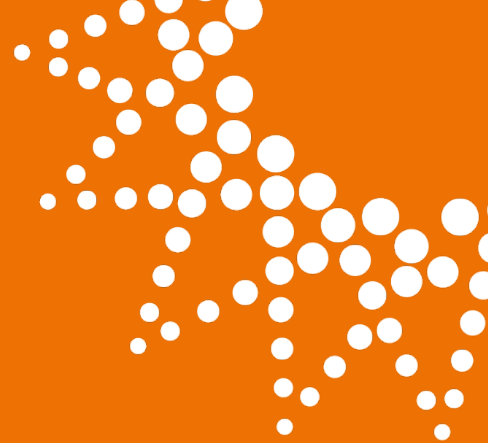
Kontroll har genomförts. Rutin följs, dock har avvikelser i bedömning uppmärksamats. Som åtgärd kommer vitesfrågor diskuteras på handläggartreffar för att skapa förutsättningar för ett internt lärande. Att tolka rutiner olika är alltid en riskfaktor och gemensamma diskussioner kring specifika case eller ärenden ökar samsyn i tolkning av rutin.

Bokslutsdialog 2021

Vi föreslår följande upplägg för disponering av den samlade tiden;

- Uppföljning av året som gått
 - Presentation verksamhet och ekonomi (50 %)
 - Dialog inklusive frågor (30 %)
- Lärdomar från 2021 och förväntad utveckling 2022 (10 %)
- Summering av kommundirektören (10 min)

Mejla bildspel till planeringochuppfoljning.KLK@eskilstuna.se senast tre dagar innan dialogbesöket.

Bokslutsdialog 2021

Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs

Goda hållbara möten

Viktiga händelser 2021

- Nytt ärendehanteringssystem har införts, kommer att rättssäkra och effektivisera verksamheten framöver.
- Helt digitaliserad process för rekrytering av ställföreträdare och uppdrag.
- Nytt IOP avtal med både Eskilstuna och Strängnäs frivilligorganisationer för ett ökat stöd till ställföreträdare.
- Samverkan med MDH har genererat en publicerad förstudie kring hur huvudmän upplever sitt ställföreträdarskap. Fortsatt forskning planeras i ämnet under nästkommande år.
- Ställföreträdarutredningen har lämnat sitt förslag till regeringen- om förslaget går igenom i sin helhet kommer det innebära en stor förändring inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden har påbörjat en omställning inför förändringarna.

Måluppfyllelse för de viktigaste huvudprocesserna

Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna

Hållbar utveckling

Huvudprocess	Bedömning	Trend
Barn och unga	●	→
Vuxna	●	→

Effektiv organisation

Effektiv organisation

Processområde	Bedömning	Trend
Processkvalitet	●	↗
Medarbetare	●	→
Ekonomi	●	→

Tillgångar och inkomster som förvaltats under 2021

Det sammanlagda värdet av tillgångar och inkomster som ställföreträdarna i Eskilstuna och Strängnäs kommuner förvaltar åt sina huvudmän under 2021:

- Tillgångar: 324 miljoner
- Inkomster: 161 miljoner

Hållbar utveckling

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser –

Huvudprocess Vård och sociala tjänster

- Nämnden har till stor del klarat av uppsatta mål kring tillsynen samt digitaliseringen under året.
- Personalomsättning har varit hög vilket har medfört att halva enheten består av nya medarbetare- inverkar på handläggningstiden
- Kompetenstapp i speciellt inom förmyndarskapsdelen och barnrätt.
- Fortsatt utmanande att rekrytera nya ställföreträdare.
- Pandemin har under året inneburit färre kompetensutvecklingsmöjligheter än normalt för medarbetare.

Effektiv organisation

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser –

Processkvalitet

- Ett modernt och rättssäkert ärendehanteringssystem har införts under sommaren och även med det ett tillhörande redovisningssystem för ställföreträdarna.
- Införandet har i stora delar gått bra men har tillfälligt ökat på handläggningstiderna.
- Utveckling av information på extern hemsida och e-tjänster har vidareutvecklats för att öka på möjligheter till självhjälp.

- Utvecklingsarbete med processer och rutiner har inte genomförts enligt plan då alla resurser har gått till att hålla handläggningstiderna acceptabla.
- Internkontrollen visar på en viss avvikelse kring bedömningar som varierar mellan handläggare, även om interna rutiner följs.

Effektiv organisation

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser –

Medarbetare

- Personalomsättning och många nya under introduktion har ökat på arbetsbelastningen.
- Enheten har trots ett tufft år lyckats hålla motivationen uppe vilket även återspeglas i medarbetarundersökningens resultat.
- För att komma till rätta med de utmaningar som finns med personalomsättningen har nämnden beslutat att utöka verksamheten för att få en stabilitet i gruppen men även för att skapa förutsättningar för utvecklingsarbete.
- Sjukfrånvaro under året: 4,3%

Effektiv organisation

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser –

Ekonomi

Nämnden redovisar ett positiv budgetavvikelse om 1, 2 mnkr.

- Arvoden och ersättningen till ställföreträdare har en positiv budgetavvikelse om 718 tkr i jämförelse med budget. Kostnaderna har minskat med 622 tkr från förra året.
- Kontorets drift redovisar en positiv budgetavvikelse om 333 tkr. Avvikelsen beror på vakanta tjänster men även av 200 tkr åter från godmansföreningen i Eskilstuna.
- Nämnden ansöker om att behålla året överskott till utökning av verksamhet för att kunna möta upp behov enligt ställföreträdarutredningens förslag.

Lärdomar under 2021

- Nämndens verksamhetsområde innefattar tillsyn över nästan 500 miljoner kr, felaktiga beslut ge stora ekonomiska konsekvenser.
- Verksamhetsområdet är brett och innefattar komplexa juridiska ställningstaganden och det är utmanande att hitta medarbetare som har en erfarenhet inom området.
- För att attrahera kompetens har nämnden arbetat fram en tydligare rekryteringsprocess där arbetet som handläggare presenteras på ett konkret sätt.
- Nämnden har även sett över introduktionen av nya medarbetare för att säkerställa en bättre första tid för nya handläggare.
- Vikten av att prioritera processarbete- effektivisering men även för ett attraktivt arbetsgivarskap.

Förväntad utveckling 2022

- Fortsatt effektivisering- översyn av handläggningsprocesser behöver ske.
- Fortsatt digitalisering- behov av att utveckla den externa hemsidan för enklare självhjälp.
- Fortsatt kompetensutveckling i myndighetsutövningen
- Skapa förutsättningar för både nämnd och kansli att klara av de förändringar i verksamheten som ställföreträdarutredningen kommer att innebära.

Verksamhetsberättelse 2021

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna	2
Status åtaganden.....	3
Förklaring till symboler.....	3
Hållbar utveckling.....	4
Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster - övergripande.....	4
Ge vård och stöd till barn och unga	5
Ge vård och stöd till vuxna	5
Värna demokrati.....	5
Bedriva samhällsskydd och beredskap.....	6
Främja näringsliv och arbete	7
Effektiv organisation.....	8
Processkvalitet.....	8
Medarbetare	9
Ekonomi.....	10
Intern styrning och kontroll.....	13

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden omfattas främst av processområdet vård och sociala tjänster och de två huvudprocesserna att ge vård till barn och unga samt vuxna. Genom att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män samt säkerställa rekryteringsförfarandet bidrar nämnden till det strategiska målet *Tryggt och självständigt liv*. Överförmyndarnämnden i Eskilstuna och Strängnäs har ett viktigt samhällsuppdrag att tillsyna ställföreträdarnas hantering av de totalt över 470 miljoner kronor som huvudmännen inom nämndens geografiska område har som tillgångar och inkomster.

Under 2021 prioriterar överförmyndarnämnden rättssäkerhet, kvalitetssäkring, samverkan och delaktighet. Genom digitaliseringsinitiativ och riktlinjearbete ska nämnden öka rättssäkerheten samt säkerställa kvalitén i handläggningen. Nytt ärendehanteringssystem har införts under året och den beräknas inverka positivt på kvalitet, effektivitet och möjlighet till en god verksamhetsuppföljning. Samverkan genom IOP-avtalet (Idéburet offentligt partnerskap) med Eskilstunas god man-och förvaltarföreningen fortlöper under 2021 där syftet är att ökad service. Under året har ett nytt IOP avtal tagits fram där både Eskilstunas god man och förvaltarförening och Strängnäs förening för frivilliga samhällsarbetare är parter tillsammans med överförmyndarnämnden för ett ökat stöd för ställföreträdarna.

Under året har översynen av ställföreträdarskapet resulterat i ett betänkande (SOU 2021:36) som lämnats vidare till regeringen för fortsatt hantering. Om betänkandet går igenom i sin helhet kommer det innebära stora förändringar i nämndens verksamhetsområde inom de närmaste åren. Nämnden har beslutat att ta höjd för kommande förändringar redan med start under 2021.

Indirekt främjar nämndens verksamhet också processområdet demokrati. I samarbete med Mälardalens Högskola har en förstudie kring huvudmannens upplevelse av ställföreträdarskapet genomförts. Resultatet har publicerats under december 2021 och fortsatt forskning, med nämndens delaktighet, planeras under kommande år.

Överförmyndarnämndens stora utmaning har varit personalomsättning vilket medfört en ökad belastning på kvarvarande handläggare och även ett kompetenstapp inom överförmyndarjuridiken. Nämnden har med anledning av detta beslutat att utöka sin verksamhet för att skapa en hållbar arbetsmiljö för nämndens kansli och för att kunna säkerställa rättssäkerheten även med de eventuella förändringar som ställföreträdarutredningen kan komma att innebära.

Överförmyndarnämnden redovisar i bokslutet 2021 en positiv avvikelse mot budget med 1 245 tusen kronor inklusive överfört överskott med 700 tusen kronor från tidigare år. Det är budgetanslag för ställföreträdare, driftkontoret och nämnden som redovisar överskott.

Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna

Hållbar utveckling

Huvudprocess	Bedömning	Trend
Barn och unga	●	→
Vuxna	●	→

Effektiv organisation

Effektiv organisation

Processområde	Bedömning	Trend
Processkvalitet		↗
Medarbetare		→
Ekonomi		↗

Status åtaganden

Vald organisation:

	Alla	Ej påbörjad	Pågår	Klart, avslutat	Försenat
Överförmyndarnämnden	10			7	3

Förklaring till symboler

Metod för utvärdering av mål och resultat

Huvudprocesser

Bedömningen ska visa både om processen är effektiv och levererar resultat, dvs uppnår resultatmålen.

Symbol	Innebörd
	Huvudprocessen bedöms uppnå resultatmålen.
	Huvudprocessen bedöms delvis uppnå resultatmålen.
	Huvudprocessen bedöms ej uppnå resultatmålen.

4-åriga processmål

Bedömningen av det 4-åriga processmålet visar måluppfyllelsen som ska grunda sig på de resultat som indikatorerna har i förhållande till satta målnivåer.

Symbol	Innebörd
	Målet helt uppfyllt
	Målet delvis uppfyllt
	Målet ej uppfyllt
-	Ej utvärderad

Indikatorer

Färgen indikerar måluppfyllelsen och hur mycket utfallet skiljer mot uppsatt målnivå.

Symbol	Innebörd
	På eller bättre än uppsatt målnivå.
	Nära uppsatt målnivå - (inom 10 % från målnivån).
	Sämrre än uppsatt målnivå - (mer än 10 % från målnivån).
-	Ej utvärderad

1-åriga åtaganden

Status anger vilken status det 1-åriga åtagandet bedöms ha vid årsskiftet.

Symbol	Innebörd
	Klart, avslutat.
	Försenat.

Färdiggrad

Färdiggrad visar hur lång arbetet med åtagande kommit vid aktuellt rapporteringstillfälle.

Symbol	Innebörd
	0%
	20%
	80%
	100%

Trendpil

Trendpilen visar hur bedömningen har förändrats jämfört med december föregående år.

Symbol	Innebörd
	Bättre än föregående år.
	Oförändrad mot föregående år.
	Sämrre än föregående år.

Hållbar utveckling

Perspektivet hållbar utveckling visar vad kommunkoncernen ska åstadkomma för invånare, brukare och kunder. Hållbar utveckling består av tre delar och inom dessa skapas sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden för invånarna.

Överförmyndarnämnden omfattas främst av processområdet **vård och sociala tjänster** och de två huvudprocesserna att **ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna**. Nämnden bidrar främst till det strategiska målet **ett tryggt och självständigt liv**.

Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster - övergripande

Genom tillsyn av ställföreträdare agerar överförmyndarnämnden garant över att de ställföreträdare som verkar inom nämndens verksamhetsområde gör det med huvudmännens bästa i åtanke och att de följer gällande lagstiftning. Genom tillsynen säkerställer nämnden att huvudmännen inte lider rättsförlust eller ekonomisk skada. Inom nämndens två kommuner hanterar ställföreträdarna totala tillgångar och inkomster på över 470 miljoner kronor. Med anledning av detta är överförmyndarnämndens prioriteringar under 2021 rättssäkerhet och kvalitetssäkring. För att bidra till att tillgodose behoven av ställföreträdare ska nämnden också arbeta med rekryteringsförfarandet av gode män och ställföreträdare.

För att öka kvalitet i nämndens tjänster ska nämnden fortsätta verka för att erbjuda god service för att både attrahera och behålla ställföreträdare som finns inom nämndens geografiska område. Nämnden ska även ge ökad service i form av utbildning och stödverksamhet för ställföreträdare med uppdrag i Eskilstuna och Strängnäs genom att IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) med Eskilstuna god man- och förvaltarförening fortsätter.

Nämnden ska under 2021 beakta digitaliseringsperspektivet för att bli en mer effektiv och rättssäker organisation. Under 2021 har ett nytt ärendehanteringssystem införts för att minska pappersanvändning och säkra flödena.

1-årigt åtagande

Överförmyndarnämnden bedriver en effektiv och rättssäker myndighetsutövning och har en effektiv verksamhetsuppföljning. I nya och befintliga arbetssätt beaktas digitaliseringsperspektivet.

Status	Färdiggrad
	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämnden har under året infört ett nytt ärendehanteringssystem för en rättssäkrare handläggningsprocess och för ökade möjligheter till e-tjänster som kommer att leda till ökad kvalitet i nämndens tillsyn.

Införandeprocessen har tillfälligt ökat nämnden handläggningstider, men kommer på sikt effektivisera verksamheten.

Nämnden har under året arbetat med fortlöpande kompetenshöjningsinsatser enligt verksamhetens behov eller enligt individuella planer.

Ge vård och stöd till barn och unga

Bedömning	Trend
	→

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämnden förordnar god man för ensamkommande barn som anvisats till Eskilstuna och Strängnäs kommuner. Tingsrätten förordnar i vissa fall förmyndare för barn som befinner sig i våra kommuner. Nämnden bevakar sedan hur gode män och förmyndare förvaltar barnets ekonomiska tillgångar samt hur gode män för ensamkommande barn utför sitt uppdrag som vårdnadshavare och förmyndare. Stor andel av nämndens tillsyn av ställföreträdare sker under delår 1 och 2 och genom granskning av årsredovisningar.

Nämndens tillsyn genomförs till stor del genom den granskning av ställföreträdarnas redovisningar som sker årligen. Nämnden har 1220 redovisningsskyldiga och under året 2021 har 977 redovisningar inlämnats inom lagstadgad tid. Per den 27 december 2021 har nämnden granskat 1021 redovisningar, dvs alla i tid inkomna är granskade under innevarande år och även en stor del av de för sent inlämnade redovisningar är granskade av nämnden. Detta är ett resultat som till stora delar motsvarar nämndens målsättning med tillsynen.

Ge vård och stöd till vuxna

Bedömning	Trend
	→

Senaste kommentar (2021-12-31):

Om en kommuninvånare på grund av sjukdom, psykisk ohälsa, försvagat hälsotillstånd eller liknande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och/eller sörja för sin person kan tingsrätten besluta att anordna godmanskap eller förvaltarskap. Det är nämnden som sedan utövar tillsyn över ställföreträdarna för att säkerställa att huvudmannens intresse tas tillvara.

Nämndens tillsyn genomförs till stor del genom den granskning av ställföreträdarnas redovisningar som sker årligen. Nämnden har 1220 redovisningsskyldiga och under året 2021 har 977 redovisningar inlämnats inom lagstadgad tid. Per den 27 december 2021 har nämnden granskat 1021 redovisningar, dvs alla i tid inkomna är granskade under innevarande år och även en stor del av de för sent inlämnade redovisningar är granskade av nämnden. Detta är ett resultat som till stora delar motsvarar nämndens målsättning med tillsynen.

Värna demokrati

Överförmyndarnämndens huvuduppdrag ligger under processområde vård och sociala tjänster men nämndens arbete kommer indirekt att främja processområdet demokrati. Bland annat genom att samverka med Mälardalens högskola i fortsatt forskning kring hur huvudmän upplever ställföreträdarskapet.

För att ha en effektiv, rättssäker och gemensam informationsförvaltning ska överförmyndarnämnden arbeta i takt med att kommunens hemsida blir en servicewebb som utgår från besökarens behov där det är lätt att hitta aktuell information. Beslut, förändringar och nyheter som invånarna kan bli berörda av ska kommuniceras ut i kommunens kanaler och vi bjuder in media för att få insyn i våra

verksamheter och välkomnar granskning. Det är viktigt att alla medarbetare känner till vad offentlighetsprincipen och meddelarfrihet innehar och vilka rättigheter och skyldigheter de medför.

1-årigt åtagande

I samverkan utveckla en effektiv, rättssäker och gemensam informationsförvaltning som tillgodoser kommunens och invånarnas behov av insyn och tillgång till information. (KS, AVN, FSN, GSN, GN, KFN, MRN, SBN, SN, VON, ÖFNES, KFAST, EEM)

Status	Färdiggrad
	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämndens ettåriga digitaliseringsmål för året 2021 har genomförts. Nämnden har tagit fram e-tjänster kopplade till det nya ärendehanteringssystemet som kommer att resultera i mer kvalitativ tillsyn av ställföreträdarnas inlämnade årsräkningar. Nämnden har även digitaliserat hela ställföreträdarrekruteringen för en säkrare hantering och mer tillgänglig rekrytering för samtliga ställföreträdare. För ökade möjligheter till självhjälp har nämnden utvecklat informationen på externa hemsidan och utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under nästkommande år.

Bedriva samhällsskydd och beredskap

Nämnden ska bidra till det kommungemensamma arbetet med brottsförebyggande insatser genom att säkerställa att risken för felaktiga beslut som leder till felaktiga utbetalningar minskas.

Lärdomar från Covid-19 ska nämnden arbeta med under 2021, det gäller främst att ta fram en beredskapsplan för kontoret för att säkerställa att det finns beredskap gällande kontinuitetshandling och kommunikation vid en händelse eller kris.

Arbetet med suicidprevention ska utvecklas och verka för att minska antalet omkomna i suicid och förbättra folkhälsan. Utifrån det kommungemensamma arbetet med suicidprevention kommer nämnden arbeta och säkerställa att det finns kompetens och styrande dokument i hur vi agerar vid suicidhot.

1-årigt åtagande

Samlat krafttag för att motverka utanförskap och skapa trygghet genom fler i jobb, stärkta skolresultat, en meningsfull fritid och trivsamma ute- och boendemiljöer, jämlik delaktighet och inflytande samt att det offentliga ökar närvaron i stadsdelarna. För att öka tryggheten ska även det brottsförebyggande arbetet stärkas. (KS, alla nämnder, alla bolag)

Status	Färdiggrad
	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Införandet av det nya ärendehanteringssystemet i kombination med personalomsättning har medfört förseningar i nämndens tillsyn av de inlämnade årsräkningar. Nämnden har granskat samtliga i tid inlämnade årsräkningar och endast ett fåtal av de sent inlämnade årsräkningar kvarstår att granska. Under kommande år har nämnden utökat verksamheten för att klara av tillsynen enligt målsättning.

Nämnden har under året kompetensutvecklat verksamheten genom utbildningar inom överförmyndarjuridik men även genom erfarenhetsutbyte med andra aktörer under Föreningen Sveriges överförmyndares sammakomstdagar.

Minska sårbarheten i kommunens verksamheter, förbättra förmågan i krissituationer samt säkerställa kommunens försörjningsaspekter. Lärdomar från covid -19 ska tas till vara. (KS, alla nämnder, alla bolag)

Status	Färdiggrad
	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Ett arbete kring att uppdatera risk- och sårbarhetsanalysen för förvaltningen gjordes 2020. Den har visat tydligare på vilka verksamheter inom socialnämnden som är samhällsviktiga och vilka prioriterade åtaganden som behöver kontinuitetshantering. Under 2020 har förvaltningen färdigställt kontinuitetshantering för pandemi. Arbetet kring övriga kontinuitetsplaner behöver färdigställas och målet är att fortsätta arbetet under kommande år. En utredning pågår var krisberedskap ska ligga och hanteras efter omorganisationen Effektivare administration, vilken har försenat processen.

Främja näringsliv och arbete

1-årigt åtagande

Nämnder och bolag ska i dialog med Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen möjliggöra att minst 500 språkpraktikplatser och minst 500 platser avseende Extratjänster nås samt ökning till 760 yrkesutbildningsplatser. (AVN, alla nämnder och bolag)

Status	Färdiggrad
	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Överförmyndarnämnden har inga platser att erbjuda med anledning av verksamhetens art i detta varför åtagandet anses uppfyllt.

Effektiv organisation

Perspektivet effektiv organisation är det inåtvända perspektivet och visar hur kommunkoncernen ska genomföra sitt uppdrag för att resultatmålen ska uppnås. Detta görs med hjälp av stödprocesserna processkvalitet, medarbetare och ekonomi.

Processkvalitet

Bedömning	Trend
	↗

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämndens samverkan med godemansföreningar i Eskilstuna och Strängnäs kommuner har genomförts under hela året 2021. Föreningen i Eskilstuna har erbjudit digitala utbildningsmöjligheter för nämndens samtliga ställföreträdare. Nämnden har tillsammans med föreningen i Strängnäs deltagit under frivilligdagen i Strängnäs kommun för en ökad samverkan och möjlighet till rekrytering av ställföreträdare.

Ett nytt IOP avtal har tagits fram under året 2021 där både föreningen i Eskilstuna och Strängnäs har varit bidragande och även parter i avtalet. Avtalet kommer att träda i kraft 1 januari 2022.

Nämnden har möjliggjort fortsatta utbildningsinsatser för kansliets handläggare för ökade juridiska kunskaper som påverkar positivt på kvalitén.

4-åriga processmål	Bedömning
Ökad tillit	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Överförmyndarnämnden har aktivt arbetat med de områden som har skadat tilliten som är kopplade till nämndens verksamhetsområde. Effektivare processer och ökad samsyn i handlägningsprocesser har stadigt ökat tilliten gentemot nämnden.

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Ta fram en plan för att utveckla och effektivisera verksamheten med stöd av digitalisering i syfte att säkra välfärden. (KS, alla nämnder och bolag)		

Senaste kommentar (2021-12-31):

Införandet av nya ärendehanteringssystemet tillsammans med personalomsättning har medfört att utvecklingsarbetet med handlägningsprocesserna har blivit försenat. Nämnden kommer att under nästa år prioritera detta arbete och för att klara av denna målsättning har nämnden utökat verksamheten. Huvudprocesser kommer att tas fram med hjälp av kommunledningskontoret, ett arbete som är påbörjat under 2021.

Alla nämnder ska öka tillgängligheten och förbättra servicen med stöd av beslutad servicemodell och handlingsplan. (KS, alla nämnder)		
---	---	---

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
-------------------------	---------------	-------------------

Senaste kommentar (2021-08-31):

Nämnden har påbörjat processen med ett införande av utökade e-tjänster till kommuninvånarna. Externa hemsidan har uppdaterats med information och ett nyhetsflöde för ställföreträdarna.

Medarbetare

Kontoret består av enhetschef, teamledare, en administratör och tio handläggare. Medarbetarna har under perioden utökat sina kunskaper om överförmyndarjuridik och myndighetsutövning och arbetat aktivt med att få ett enat och sammanhållet arbetssätt. För att arbeta med ett aktivt medarbetarskap, få helhetssyn och att alla ska känna sig inkluderande har kontoret arbetsplatsträffar där alla bidrar till agendan.

Bedömning	Trend
	→

Senaste kommentar (2021-12-31):

Enheten har under delår 1 och 2 haft en omsättning på medarbetare och vilket har inverkat negativt på arbetsbelastningen och den upplevda arbetsglädje. Arbetsbelastningen är hög med anledning av inflöde i form av årsräkningar men även av nya ärenden. Antalet ansökningar internt inom kommunen har ökat och en stor andel av dessa ansökningar leder inte till godmanskap då utredning visar att kraven inte är uppfyllda.

För att hitta gemensamma och hållbara lösningar på arbetsbelastningen har enheten startat en arbetsgrupp som ska arbeta med frågorna under året. Arbetsbelastningen har tillfälligt ökat i om byte av ärendehanteringssystem, men enheten ser positivt på bytet och kan se fördelarna med nytt system på längre sikt.

Nämnden har även beslutat att utöka verksamheten för att klara av tillsynsmålen 2022 då hälften av kansliets handläggare är nya i sin roll. Nämnden har även beslutat för att ta höjd för de utökade arbetsuppgifter som tillkommer med anledning av ställföreträdartredningens förslag för att säkerställa en hållbar arbetsmiljö för kansliets handläggare men även för att säkerställa kvalitén i arbetet.

4-åriga processmål	Bedömning
Hållbart arbetsliv	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Överförmyndarenheten har under några år påverkats av ökat inflöde och rotation i personalgruppen. Nämnden arbetar aktivt med att förebygga och hantera de utmaningar i arbetsmiljön som detta har medfört. Nämnden arbetar systematiskt med arbetsmiljön utifrån det arbetsmiljöårshjul som är framtaget. Aktiviteter från arbetsmiljöårshjulet under kvartal ett och två har varit planering och genomförande av APT: n och skyddsronder. Psykosocial skyddsronder är genomförd och den fysiska skyddsronden hanteras efter flytt. Semesterplaneringen har genomförts tillsammans med enheten med hög möjlighet till påverkan. Samtliga medarbetarsamtal har följts upp.

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Arbetet med att införa, fullfölja och efterleva den beslutade policyn och riktlinjerna för medarbetarskap, chef och ledarskap fortsätter. (KS, alla nämnder, alla bolag)	✓	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämndens kansli har tagit del av utbildningarna kring det aktiva medarbetarskapet och ledarskapet. Det aktiva medarbetarskapet genomsyrar kansliets APT: n och samtliga medarbetarsamtal. Ett aktivt arbete för att hålla diskussionen levande har genomförts under ett flertal tillfällen under året.

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Överförmyndarnämnden har ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete som följer arbetsmiljöårshjulet.	✓	

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämnden följer arbetsmiljöårshjulet. Samtliga medarbetarsamtal under året är genomförda. Medarbetarundersökningens resultat genomarbetas under APT.

Personalredovisning

Överförmyndarkontoret har signalerat om hög arbetsbelastning men kan även se möjligheter med nytt system som kan avhjälpa i handläggningen. Sjukfrånvaron har detta trots varit låg men kontoret har under delår 1 och 2 haft en del längre sjukskrivningar.

Sjukfrånvaro

	Kvinnor Dec 2021	Män Dec 2021	Totalt Dec 2021	Kvinnor Dec 2020	Män Dec 2020	Totalt Dec 2020	Förändring totalt, antal
Totalt %	4.3%		3.9%	2.7%	1.4%	2.5%	1.4%

Ekonomi

Bedömning	Trend
	↗

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse om 1, 2 mnkr. Överskottet härrör främst från minskade kostnader kring arvoden och vakanta tjänster.

4-åriga processmål	Bedömning
Ekonomi i balans	

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Utarbeta förslag, initiera och genomföra effektiviseringar och intäktshöjande åtgärder som sammantaget förbättrar kommunkoncernens ekonomi med 300 miljoner kronor till 2023. (KS, alla nämnder, alla bolag)	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>

Senaste kommentar (2021-12-31):

Nämnden arbetar för att öka avtalstroheten och använder de inköpskanaler som finns.

Ekonomisk redovisning

Överförmyndarnämnden redovisar i bokslutet 2021 en positiv avvikelse mot budget med 1 245 tusen kronor inklusive överfört överskott med 700 tusen kronor från tidigare år. Det är budgetanslag för ställföreträdare, driftkontoret och nämnden som redovisar överskott.

Av överskottet hänförs 718 tusen kronor till utbetalad arvoden och ersättningen till gode män och förvaltare i Eskilstuna.

Kostnaden för nämnden visar också en positiv budgetavvikelse på 94 tusen kronor vilket beror på att utfallet för arvodering och resor har minskat med anledning av covid-19.

Drift för kontoret har en positiv budgetavvikelse på 333 tusen kronor. Nämndens kostnadsavvikelser härrör sig dels beror på lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanta tjänster. Stora del av överskottet (217 tkr) beror på att Eskilstuna God Man och Förvaltarföreningen har förbrukat mindre medel än budgeterat och betatalat tillbaka delar av det ekonomiska stödet enligt IOP avtalet. Nämnden har också fått högre ersättning för sjuklönekostnaden (76 tkr) än vad som var väntat.

Arvoden och ersättningen till gode män och förvaltare Eskilstuna kommun har en positiv budgetavvikelse på 718 tusen kronor i jämförelse med årsbudget. Jämfört med samma period förra året har kostnaderna minskat också med 622 tusen kronor vilket betyder att nämndens utbetalningar ligger i linje med årsgranskningar. Det är en förbättring jämfört med tidigare år som utbetalningen av arvode har erhållits med ett års förskjutning. Strängnäs kommun redovisar en positiv budgetavvikelse på 456 tusen kronor.

Arvoden och ersättning till gode män för ensamkommande barn Eskilstuna utan uppehållstillstånd redovisar en positiv budgetavvikelse på 8 tusen kronor. Den positiva budgetavvikelsen beror på minskade antal barn. För Strängnäs kommun redovisar en positiv budgetavvikelse på 41 tusen kronor.

De senaste åren har överförmyndarnämnden levererat positiva resultat. Resultaten har varit i linje med de finansiella mål som satts upp för att stärka kommunens ekonomi.

Resultaträkning

Konto	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse 2021
- Kommunersättning/skolpeng	12,8	13,1	13,1	0,0
- Övriga intäkter	4,4	3,9	4,6	-0,8
Summa INTÄKTER	17,2	17,0	17,7	-0,8

Konto	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse 2021
- Personalkostnader	-8,0	-8,0	-9,0	1,0
- Lokalkostnader	-0,8	-0,8	-0,8	0,0
- Övriga kostnader	-7,7	-7,6	-8,0	0,3
Summa KOSTNADER	-16,5	-16,4	-17,7	1,3
Summa ÅRETS RESULTAT exkl över-/underskott	0,7	0,5	0,0	0,5
Över-/underskott		0,7		0,7
Summa ÅRETS RESULTAT inkl över-/underskott	0,7	1,2	0,0	1,2

Belopp i miljoner kronor.

Intern styrning och kontroll

Överförmyndarnämndens internkontrollplan består av tre risker, två kontrollmoment och en kontrollaktivitet. Nämndens fokus ligger i rättssäkerhet och effektivitet och därför ska nämnden kontrollera att kontoret hanterar ställföreträdare som under pågående uppdrag hamnar i brottsregister enligt gällande rutin och säkerställa att det finns en gemensam hantering enligt rutin för viten. Kvalitetssäkring av innehåll i utbildning till nya ställföreträdare ska göras under året.

Under perioden har ett kontrollmoment kring efterlevnad av rutin kring ställföreträdares lämplighet genomförts till fullo utan dokumenterade avvikelser. En kontrollaktivitet kring ställföreträdarutbildningens kvalitet har genomförts delvis utan avvikelser.

Verksamhetsberättelse

2021

Gemensamma patientnämnden

December 2021

REGION
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Sammanfattande analys	3
1.2 Covid-19 sammanfattning	3
2 Medborgarperspektivet	5
2.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län.....	7
2.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli kännetecknas av god kvalitet och hög tillgänglighet	7
2.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämnden skapar förutsättningar för patienter att tillvarata sina rättigheter i hälso-och sjukvården genom att bedriva ett strukturerat informationsarbete.....	8
3 Verksamhetsperspektivet	9
3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård.....	9
3.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden bidrar till högre patientsäkerhet och utveckling av vården genom en effektiv och relevant återrapportering till hälso-och sjukvården	9
3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	12
3.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden skapar fler tillgängliga kontaktsätt och effektivare handläggning genom digitalisering	12
3.3 Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering.....	12
3.3.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden har ett normativt, tillgängligt och inkluderande bemötande	12
3.4 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion.....	13
3.4.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden arbetar för en hållbar utveckling genom följsamhet till regionens hållbarhetsprogram	13
4 Resursperspektivet	14
4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	14
4.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden rekryterar, utbildar och förordnar stödpersoner till patienter som tvångsvårdas enligt lag.....	14
4.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämnden kännetecknas av arbetsglädje med engagerade medarbetare som tar ansvar och utvecklas	14
4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	14
4.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden har en stabil ekonomi med en ändamålsenlig användning av resurser	14
5 Resultaträkning	16
6 Investeringar	17
7 Intern kontroll	18

1 Inledning

1.1 Sammanfattande analys

Patientnämndens sammanställning av inkomna ärenden för 2021 visar att det finns en stor efterfrågan bland patienter och närstående att få återkoppla sina erfarenheter till vården genom patientnämnden. Den som har en synpunkt kan vända sig direkt till sin vårdgivare, ändå har över 1200 valt att i stället kontakta patientnämnden. I varje synpunkt finns en patients eller närståendes berättelse om en händelse som de har upplevt inom vården, en händelse som de vill inte ska upprepa sig. Varje berättelse bär på viktig kunskap om hur vården kan utvecklas. Genom att vården använder sig av patienters upplevelser i det systematiska patientsäkerhetsarbetet utvecklas hälso- och sjukvården och patienten blir en medskapare till ökad patientsäkerhet.

Antalet inkomna synpunkter har ökat med drygt 10% mot 2020 och visar på det högsta antalet inkomna ärenden på fem år. Det tyder på att det finns ett stort behov för patienter och närstående att kunna vända sig till en oberoende instans för att föra fram synpunkter.

Patientnämndens resultat för året visar på en positiv avvikelse gentemot budget om 2207 tkr. Intäkterna är enligt budget, vilket till stor del beror på lägre personalkostnader och på inte nyttjade budgetmedel till utbildningar och konferenser för stödpersoner på grund av pandemin.

1.2 Covid-19 sammanfattning

Patientnämndens verksamhet har i huvudsak pågått enligt verksamhetsplanen för 2021 trots covid-19, men pandemin har gett konsekvenser som begränsat uppdraget i vissa delar.

Kansliet har arbetat hemifrån i så stor uträkning som möjligt och har genomfört möten digitalt. Möjligheten till distansarbete hemifrån under pandemin har varit absolut avgörande för att kunna bedriva verksamheten. Medarbetarnas generella upplevelse är att distansarbete fungerar bra och att vissa delar i arbetet blivit mer effektivt, exempelvis så har restider minskat.

Konferenser och utbildningar har genomförts i mycket liten omfattning som en konsekvens av pandemin. Tjänstemannakonferenser är viktiga inslag, då de medför erfarenhetsutbyte och idéspredning mellan olika regioner. För att skapa möjlighet till dialog med kollegor i andra regioner har digitala möten genomförts under året.

Nämndens politiska sammanträden har också genomförts digitalt förutom sista nämndsammanträdet som var fysiskt.

Det har varit viktigt för patientnämnden att delta i arbetet med covid-19, kansliet stöttade därmed hälso- och sjukvården under våren genom att boka in patienter för covid-19 vaccinationer i Bokningstelefonen.

Ytterligare en effekt av coronapandemin för patientnämnden är att kansliet inte haft möjlighet, att i någon större utsträckning, bedriva ett aktivt informationsarbete om uppdraget genom att besöka olika verksamheter eller organisationer.

Som en effekt av pandemin kan kansliet se att vissa kliniker begärt längre svarstider på patienters och närståendes synpunkter.

Restriktionerna under våren medförde att stödpersonerna avråddes från att genomföra fysiska möten med patienterna. Kontakterna skedde då istället till stor del genom telefon.

Kansliets uppfattning är att media under våren visade ett intresse gällande inkomna synpunkter och klagomål på vården relaterade till covid-19, då flera förfrågar från journalister inkom.

Hälso- och sjukvårdens lärande, om de konsekvenser och effekter som pandemin har medfört, kommer med största sannolikhet att pågå under en lång tid framöver. Då patienters och närståendes egna berättelser och erfarenheter, utgör en viktig kunskapskälla i hälso- och sjukvårdens patientsäkerhetsarbete, har Sveriges samtliga patientnämnder gjort en gemensam rapport av de covid-19 relaterade klagomål och synpunkter som inkommit under år 2020. Rapporten publicerades i början på mars 2021.

2 Medborgarperspektivet

Gemensamma patientnämnden i Sörmland är gemensam för länets nio kommuner och Region Sörmland. Den är organiserad så att den utför sina uppgifter självständigt och fullgör därmed regionens och kommunernas lagliga skyldighet att bedriva patientnämndsverksamhet.

Patientnämndens uppdrag innefattar att ta emot synpunkter från patienter och närstående och se till att dessa blir besvarade. I uppdraget ingår också att förordna stödpersoner till patienter som tvångsvårdas i psykiatri eller isoleras enligt smittskyddslagen. Att vara stödperson innebär att vara en medmänniska som står utanför patientens vård så länge som tvångsvården eller isoleringen pågår.

Patientnämndens uppdrag utgår från lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Syftet med klagomålsprocessen är att patienten och närstående ska få en förklaring till hur och varför en händelse inträffat. Syftet är också att patienter, genom sina berättelser, uppmärksammar vården på eventuella brister och därigenom bidrar till att förändra och förbättra vården så att andra inte drabbas på samma sätt.

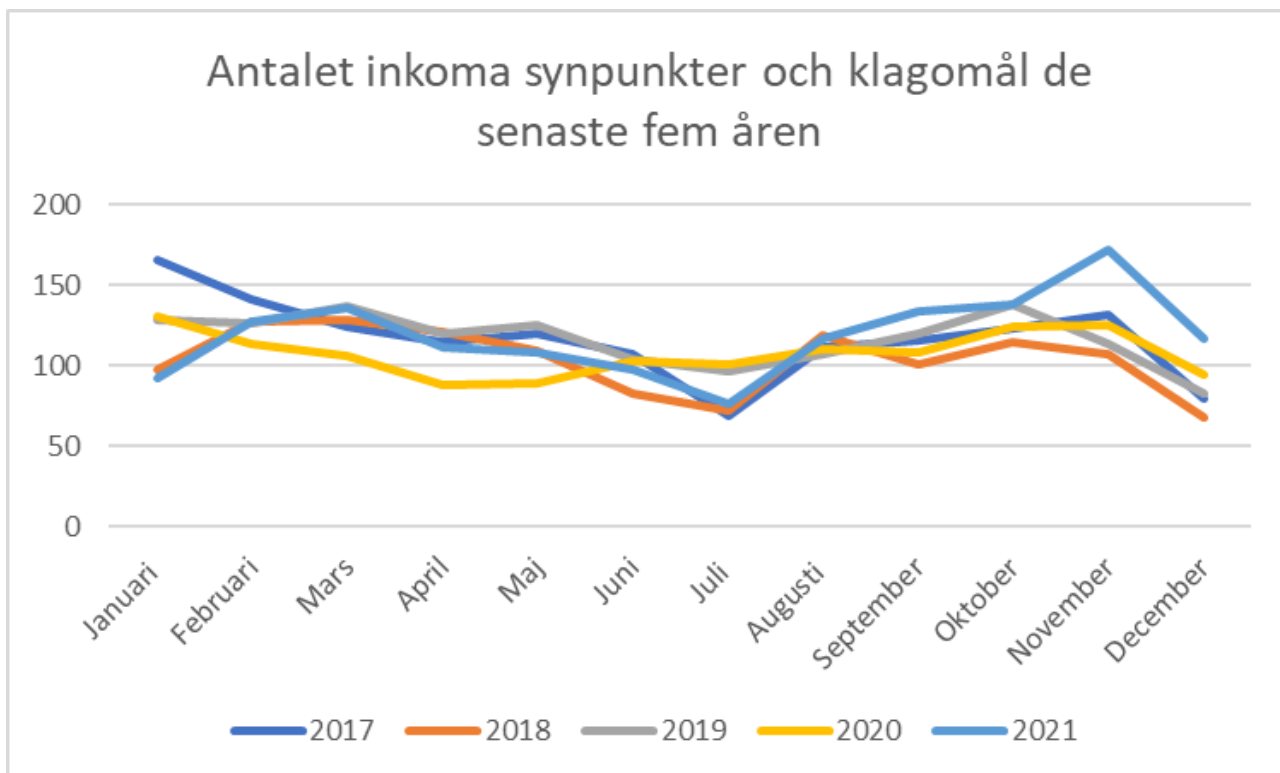
Ärenden på inkomna synpunkter och klagomål där det begärs yttranden från vården skickas till ansvariga chefer för den aktuella verksamheten. I begäran framgår det att svaret ska skrivas på ett lättförståeligt sätt och att eventuella frågeställningar ska besvaras, samt att det ska framgå en förklaring till det som eventuellt skett och vad vården kan göra för att händelsen inte ska upprepas. Patientnämnden begär svar från vården inom fyra veckor, men vården kan begära förlängd svarstid om behov finns. Patientnämnden skickar sedan vårdens svar till patienten eller den närstående som ges utrymme att återkomma om svaret upplevs bristfälligt eller om hen vill delge eventuella förslag till förbättringar inom vården.

I de ärenden där utredningssekreteraren kan informera om det patienten eftersöker avslutas ärendet utan att yttrande begärs från vården. Precis som tidigare år har hälften av de inkomna synpunkterna för 2021 skickats för begäran om yttrande till ansvarig verksamhetschef inom vården.

Processbild över patientnämndens handläggning av synpunkter och klagomål:

Under 2021 har 1277 patienter och närstående vänt sig patientnämnden och totalt har det inkommit 1425 synpunkter gällande vården, vilket är ökning med drygt 10% mot 2020 och är den högsta siffran på fem år.

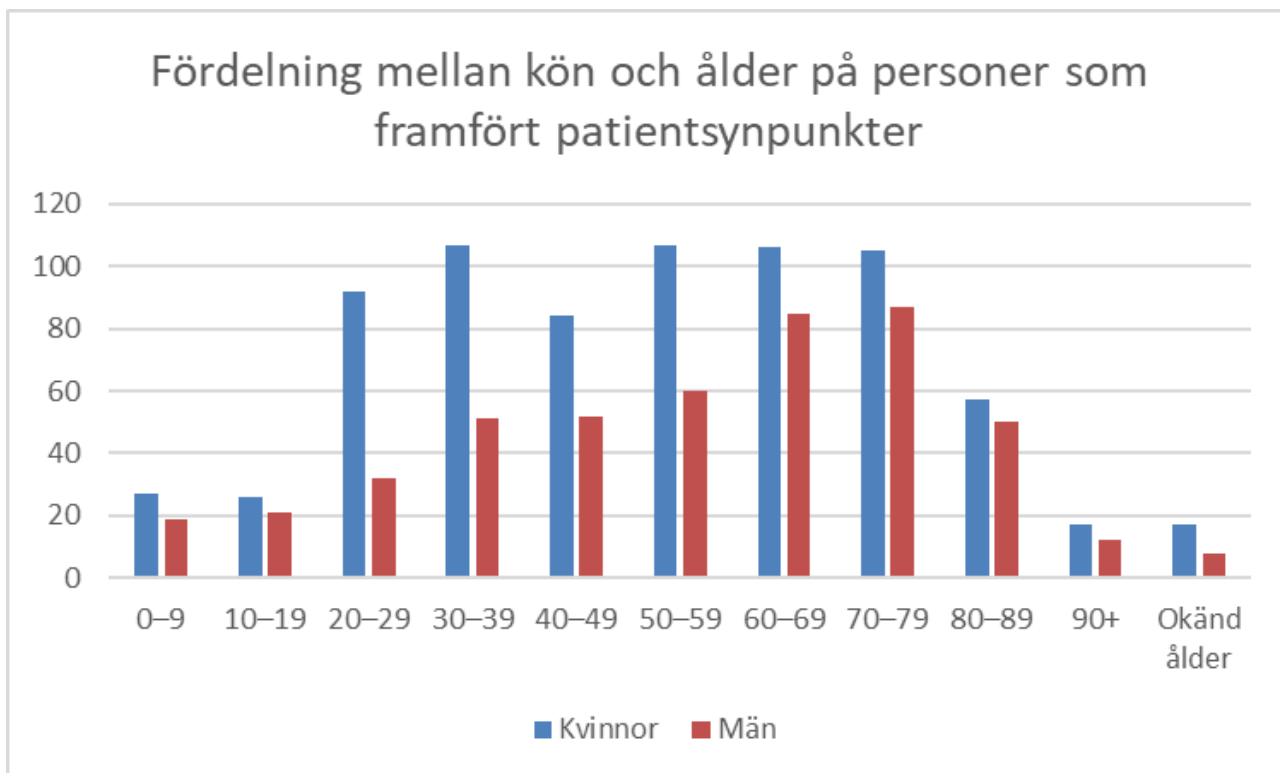

Ökningen av inkomna synpunkter antas hänga samman med att antalet vårdkontakter i regionen ökat med dryga 19% under 2021, i ökningen är inte vaccinationer för covid -19 hos privata aktörer och operationer inräknade.

Vården har själva registrerat 438 patientklagomål under 2021 i regionens IT-stöd för hantering av avvikelser.

Av de synpunkter som patientnämnden mottagit under året är det totalt 58 som berört covid-19, vilket är minskning med 10 % mot 2020.

Som tidigare år kan patientnämnden konstatera att det främst är kvinnor som vänt sig till patientnämnden. Vad det beror är oklart, men regionens statistik över vårdtillfällen visar att fler kvinnor haft kontakt med vården under 2021.

2.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

2.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli kännetecknas av god kvalitet och hög tillgänglighet

Bemötande och hög tillgänglighet är kärnan i patientnämndens verksamhet. Tillgängligheten till kansliet har varit god under året. Patienter och närstående har kunnat komma i kontakt med kansliet genom:

- E-post, via kansliets funktionsbrevlåda dygnet runt.
- E-tjänst, 1177-Vårdguiden, dygnet runt.
- Telefon, under telefontid samtliga vardagar klockan 10.00-16.00 med avbrott för lunch 12.00-13.00.

Under året har ett nytt telefonsystem införts, Tele Q. Patienter och närstående har från hösten kunnat ringa direkt till patientnämnden utan att som tidigare behöva ringa via regionens Kontaktcenter. Det har medfört att kontaktvägen via telefon har förenklats och förtydligas. Telefon har som tidigare år varit det vanligaste sättet för patienter och närstående att kontakta patientnämnden på.

När kansliet tillfälligt stöttade hälso- och sjukvården med bokning av covid-19 vaccination via Bokningstelefonen utfördes patientnämndsuppdraget i en mindre omfattning. Minst en utredningssekreterare svarade i telefon för patientnämndärenden och ambitionen var att upprätthålla tillgänglighet på telefon till kansliet, men framkomligheten kan ha varit begränsad enstaka dagar. Möjligheten att vända sig till patientnämnden via 1177-Vårdguiden, e-post eller brev fanns under hela perioden. Patienter och närstående hade också möjligheten att lämna meddelande på telefonsvarare om de inte kunde komma fram direkt, och blev då uppringda vid ett senare tillfälle.

Under semesterperioden hade kansliet reducerad verksamhet. Telefontiden var under vecka 27 och

28 reducerad till 10:00-12:00 och under vecka 29 var kansliet stängt. Information om reduceringen och stängningen fanns på externa hemsidan, och som svarsmeddelande på mejl. Stödpersonerna fick ta del av reduceringen via brev.

Av synpunkterna som mottagits under året har 149 inkommit via patientnämndens digitala e-tjänst 1177-Vårdguiden, vilket är en tydlig ökning mot tidigare år. Kansliet har under året jobbat på att den digitala ingången ska bli naturlig för alla som vill. Ett sätt i detta har varit att möjliggöra en tvåvägskommunikation i e-tjänsten, vilket innebär att patienten, utöver de inskickade synpunkterna, från i år kan ta del av vårdens svar den vägen och därefter inkomma med eventuella förbättringsförslag till vården.

Patientnämnden kan konstatera att det även skett en ökning av inkomna ärenden från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, mot tidigare år.

2.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämnden skapar förutsättningar för patienter att tillvarata sina rättigheter i hälso- och sjukvården genom att bedriva ett strukturerat informationsarbete

Patientnämnden har uppdraget att informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonal och andra berörda om verksamheten. Möjligheten till att bedriva ett aktivt informationsarbete har, som tidigare nämnts, varit begränsat till följd av coronapandemin. Information om patientnämndens uppdrag har dock getts digitalt vid några tillfällen till politiker, verksamhetschefer inom primärvården, medicinskt ansvariga sjuksköterskor i kommunerna, hälsoinformationer och till medicinska sekreterare under utbildning.

Information om verksamheten finns på regionens och kommunernas hemsidor, 1177-Vårdguiden och hos vården. Under året har kansliet förenklats och tydliggjort informationen på regionens externa hemsida och jobbat för att få ut information på Samverkanswebben. Kansliet har också uppmärksammat kommuner om möjligheten till att länka till patientnämnden på regionens externa hemsida för att få med aktuell information.

Under året har informationen om patientnämnden för bildskärmar i väntrum omarbetats och finns nu med i det basutbud som visas.

Information om patienters rättigheter i vården delges av utredningssekreteraren i samtal med patienter och närstående utifrån ärendets karaktär.

Information till och erfarenhetsutbyte mellan stödpersoner har inte varit möjligt att genomföra under året på grund av covid-19. Kansliet hade två inplanerade träffar under året, men båda ställdes in på grund av rådande restriktioner och rekommendationer. Stödpersonerna har tagit del av information genom informationsbrev och har som alltid haft möjligheten att kontakta kansliet.

3 Verksamhetsperspektivet

Under året har patientnämndens politiska sammanträden gästats av representanter från olika verksamheter så som smittskyddsläkare, patientsäkerhetsenheten, Inspektionen för vård och omsorg, medicinskt ansvariga sjuksköterskor och medicinskt ansvarig för rehabilitering. De inbjudna verksamhetsrepresentanterna delger den politiska nämnden och kansliet information, vilket ger en vidare förståelse och kompetens om kommunernas, regionens och andra myndigheters verksamheter.

Under året har kansliet bytt lokaler, vilket inneburit ett planeringsarbete under våren och ett mer praktiskt arbete under hösten efter att själva flytten skett.

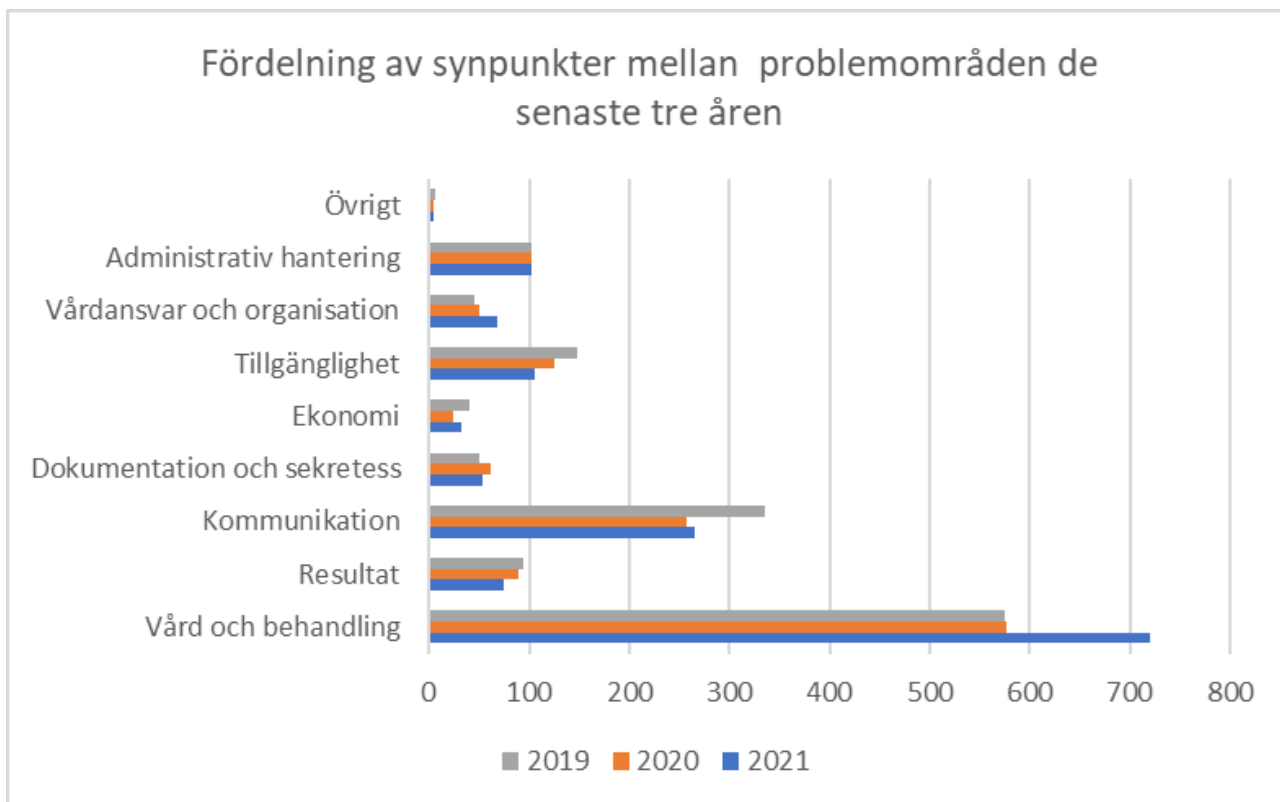
Verksamheten har under året jobbat vidare med förarbetet kring införskaffande av ett nytt IT-stöd för ärendehandläggning.

3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård

3.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden bidrar till högre patientsäkerhet och utveckling av vården genom en effektiv och relevant återrapportering till hälso-och sjukvården

Patientnämnden bidrar till kvalitetsutveckling och ökad patientsäkerhet genom att identifiera och analysera kvalitetsbrister utifrån inkomna synpunkter och klagomål, och uppmärksamma ansvariga verksamheter på dessa. Analysarbetet möjliggörs genom att inkomna ärenden kategoriseras utifrån patientens berättelse i olika problemområden, vilka utgår från patientlagen. Problemområdena bryts sedan ner till underkategorier, så kallade delproblem.

Ärendefördelningen av inkomna synpunkter och klagomål per problemområde för 2021 i förhållande till 2020 och 2019 är följande:

Fördelningen för 2021 är i stort likartad mot tidigare år, men synpunkter gällande *vårdansvar och organisation* har ökat något, medan ärenden som rör *tillgänglighet* och *resultat* har minskat något. Största kategorin är som tidigare år *vård och behandling* och det är tydligt att den ökat markant, med närmare 25%. Synpunkterna inom *vård och behandling* rör främst delproblem som *undersökning/bedömning, behandling, diagnos och läkemedel*.

Gällande *kommunikation* har det främst inkommit synpunkter inom delproblemen *bemötande* och *bristande information*.

Genom att vården använder sig av patienters upplevelser i det systematiska patientsäkerhetsarbetet utvecklas hälso- och sjukvården och patienten blir en medskapare till ökad patientsäkerhet. Exempel på åtgärder och insatser som enskilda verksamheter inom vården genomfört under året mot bakgrund av inkomna synpunkter är bland annat:

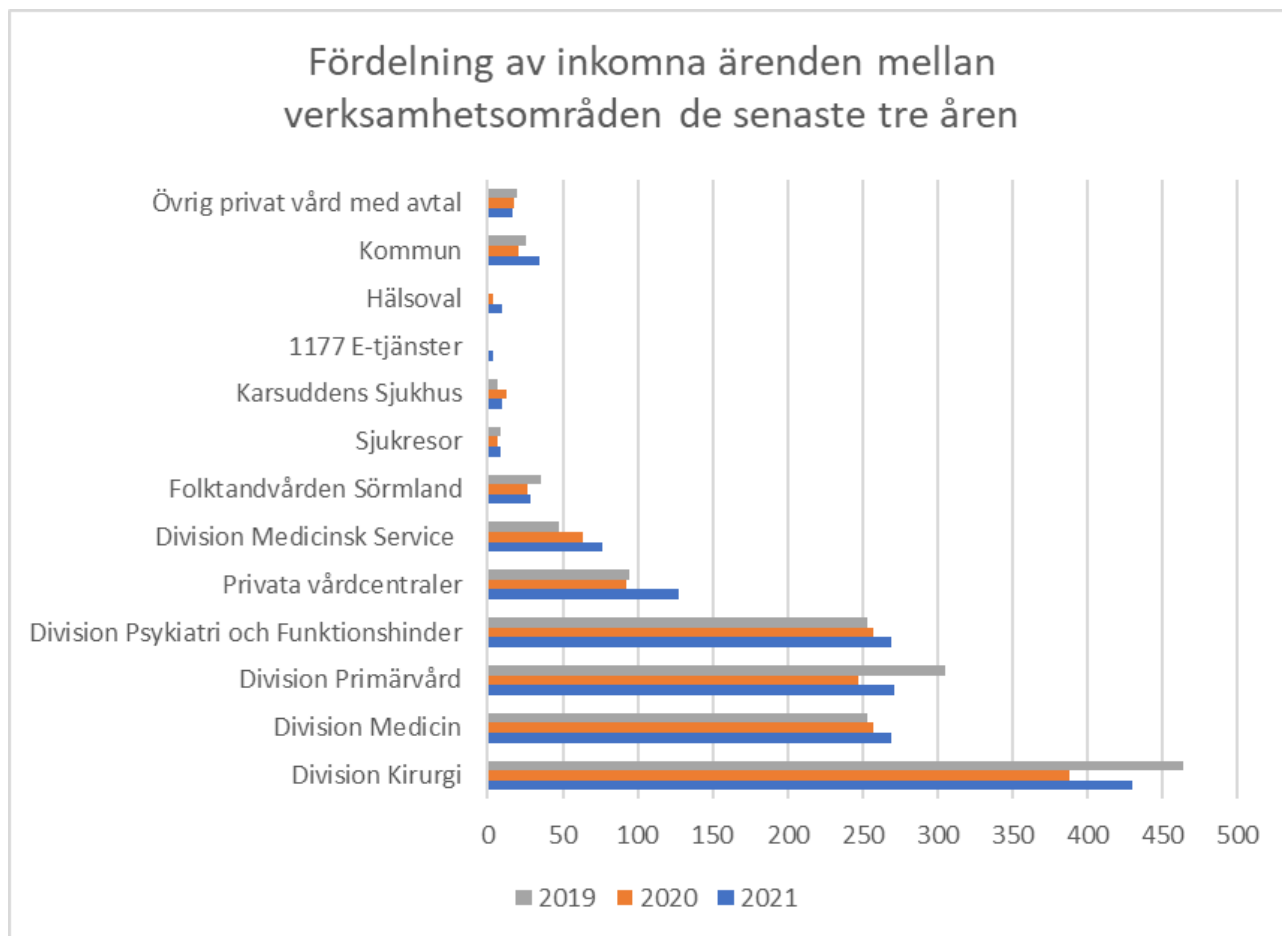
- utbildningsinsats i bemötande för personal
- upprättande av nya rutiner
- skapa en bättre dialog mellan specialistvård och kommun för att säkra utskrivningsprocessen
- dialog i arbetsgrupper som ett lärande och diskussion om ökad patientsäkerhet
- handledning av läkare som är under utbildning

Patientnämnden mottar även förbättringsförslag till hur vården kan förbättras från patienter och närstående vilka förmedlas till vården. Exempel på detta under året har varit:

- införande av fler kövärdar vid vaccinering av covid-19
- kunna följa remisser på e-tjänster 1177-Vårdguiden
- minimera språkförbistringar hos vårdpersonal genom utbildning
- göra barn mer delaktiga i vården

Som tidigare är det flest ärenden som berör somatiska specialistvården och därefter primärvården. Patientnämnden kan se att det skett en ökning av ärenden som rör akutkliniken på Mälarsjukhuset och främst inom delproblemen *undersökning/bedömning* och *omvårdnad*. Synpunkter som rör privata vårdcentraler har också ökat, främst inom delproblemen *undersökning/bedömning*, *behandling*, *brister i hantering* av te x remisser, provsvar, recept och kallelser. Under 2021 har antalet privata vårdcentraler utökats med tre, vilket skulle kunna vara en bidragande orsak till ökningen.

Fördelningen av inkomna ärenden mellan verksamhetsområden för året i förhållande till de senaste åren är följande:

Sammanställningar av inkomna synpunkter och klagomål har som tidigare år skickas till vården varje månad, vilket ger en möjlighet för verksamheten att i närtid analysera ärenden och agera för en ökad patientsäkerhet.

Patientnämnden och Patientsäkerhetsenheten, chefsläkarna, har regelbundna möten där komplexa ärenden diskuteras. Chefsläkarna får också sammanställningar av nyinkomna ärenden varje månad, samt alla avslutade ärenden som är besvarade av vården. Ibland leder det till att chefsläkarna återkopplar till verksamhetschefer om oklarheter angående eventuell vårdskada bedöms föreligga. Inför alla patientsäkerhetsronder sammanställer patientnämnden en lista med alla aktuella ärenden som chefsläkarna tar med rondan.

Patientnämnden genomför systematiska och aggregerade analyser utifrån patientsynpunkter i form

av rapporter, med syfte att bidra till vårdens kvalitetsarbete. Under 2021 har följande rapporter arbetats fram:

- Nationell rapport: Pandemin och patienterna 2020
- Rapport till IVO avseende barnärenden 2020
- Patienters och närståendes upplevelser av den kommunala hälso- och sjukvården

Syftet med rapporterna är att resultaten ska kunna användas som ett lärande av hälso- och sjukvården, där patient och närståendes upplevelser tas tillvara i kvalitetsförbättringsarbetet.

Kansliet deltar i en lokal samverkansgrupp för patientsäkerhet som startats upp under året mot bakgrund av den nationella handlingsplanen för patientsäkerhet, *Agera för säker vård*, som Socialstyrelsen tagit fram. Patientnämndens deltagande är främst utifrån perspektivet patientmedverkan.

3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

3.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden skapar fler tillgängliga kontaktsätt och effektivare handläggning genom digitalisering

Vår omvärld utvecklas och digitaliseras ständigt och patientnämnden jobbar med att skapa effektivare handläggning och fler möjligheter för patienter och stödpersoner att ta kontakt.

En del i detta är att stödpersoner med start från 2021 kan skicka in reseräkningar och stödpersonsrapporter digitalt via 1177-Vårdguiden. Flera stödpersoner har återkopplat att detta har förenklat den administrativa delen av uppdraget.

Som tidigare har nämnts kan även vårdens svar skickas till patienten via e-tjänsten 1177-Vårdguiden, i de fall som patienten själv initierat kontakt den vägen.

Under året har också patientnämnden deltagit i en nationell referensgrupp via Inera för att arbeta fram en förbättrad process för hantering av klagomål och synpunkter inom hälso- och sjukvården. Syftet med projektet är att patienter, på ett enkelt sätt, ska kunna framföra synpunkter och klagomål till vården och patientnämnden via 1177-Vårdguiden, och få dem besvarade samma väg. Syftet är också att det ska vara ”en väg in” vad gäller synpunkter och klagomål på vården, detta för att kunna ta fram en samlad statistik.

3.3 Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

3.3.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden har ett normativt, tillgängligt och inkluderande bemötande

Under året har patientnämnden arbetat fram en rutin för handläggning av patientnämndsärenden som rör ett barn i samarbete med regionens barnsättstrateg. Syftet med rutinen är att säkerställa barnets perspektiv i handläggningen enligt lag (2018–1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. I samband med upprättandet av rutinen togs också en blankett och ett faktablad fram som vänder sig till barnet med syfte att få barnet delaktigt i processen.

Samtliga utredningssekreterare har under våren genomfört den grundläggande utbildningen för HBTQI i Kompetensportalen. Arbetet med regionens normverktyg har genomförts på arbetsplatsträffar med syfte att lyfta dessa frågor utifrån olika perspektiv.

Kansliet har också varit delaktiga i Region Sörmlands digitala pridevecka, där patientnämndens uppdrag lyftes.

3.4 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

3.4.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden arbetar för en hållbar utveckling genom följsamhet till regionens hållbarhetsprogram

Utifrån de krav som är relevanta för patientnämnden har verksamheten jobbat utifrån en hållbar utveckling genom följsamhet till Region Sörmlands hållbarhetsprogram.

Arbetet med att integrera sambandet miljö, ekonomi och kvalitet är en ständigt pågående process i verksamheten och som ett led i detta har verksamheten påbörjat ett arbete med att bli mer digital. Till följd av pandemin har patientnämnden minimerat antalet tjänsteresor, då både politiska sammanträden och tjänstemannamöten genomförts digitalt. Kansliets uppfattning är att det till stor del fungerat bra med digitala möten och att det många gånger är effektivt i och med att tiden för resande uteblir. Kansliet kommer fortsätta med digitala möten i den utsträckning som det är möjligt.

4 Resursperspektivet

Kansliet har under sommaren haft en lägre bemanning i och med en pensionsavgång.

Rekryteringsprocess pågick under våren och en ny utredningssekreterare började i slutet på augusti på kansliet.

Under den aktuella perioden har arbetet med införskaffande av nytt IT-stöd pågått, då det nuvarande IT-stöd, Vårdsynpunkter, är föråldrat och att leverantören inom en överskådlig tid inte kommer kunna tillhandahålla support. Målsättningen med införandet av ett nytt IT-stöd är att bedriva en effektiv handläggning, som möjliggör för vården att på ett enkelt sätt svara på patientnämndsärenden. Målsättningen är också att återrapportering av inkomna synpunkter till vården kan visas med en övergripande statistik, som visualiserar verksamheternas förändringar inom de olika kategorierna och över tid.

4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

4.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden rekryterar, utbildar och förordnar stödpersoner till patienter som tvångsvårdas enligt lag

Under året har 48 förordnanden av stödpersonsuppdrag varit pågående, 24 förordnanden har påbörjats och har 30 avslutats. En ny stödperson har rekryterats. Rutinen för återrapportering har ändrats från kvartalsvis till att genomföras varje månad och har mottagits väl.

En digital webbutbildning för stödpersonersuppdraget har införts under året. Utbildningen är ett resultat av ett samarbete med flera andra patientnämnder, men framförallt med Region Stockholms patientnämnd som utarbetat den. Utbildningen ger stödpersonerna en bakgrund till psykiatriska symtom och diagnoser, kännedom om innehållet i stödpersonsuppdraget samt information om sekretess och lagstiftning. De festa av stödpersonerna som har pågående uppdrag har genomfört den och flera har gett en positiv återkoppling på utbildningen, som kommer vara obligatoriskt för nyrekryterade stödpersoner.

4.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämnden kännetecknas av arbetsglädje med engagerade medarbetare som tar ansvar och utvecklas

Utveckling av ledar- och medarbetarskap, förbättring av arbetsmiljön och kompetensutveckling är ett ständigt pågående arbete i verksamheten.

Under våren pågick en rekryteringsprocess på grund av pensionsavgången, som samtliga medarbetare varit delaktiga i.

För att behålla det socialt goda arbetsklimatet trots distansarbetet har kansliet haft dagliga avstämningsmöten.

Distansarbetet som genomförts under året har generellt sett upplevts som positivt. Det som varit mer utmanande har varit att få digitala möten lika givande som fysiska möten, framförallt med andra verksamheter utifrån tekniklösningar men också utifrån social interaktion.

4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

4.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämnden har en stabil ekonomi med en ändamålsenlig användning av resurser

Resultatet för året visar på en positiv avvikelse gentemot budget om 2207 tkr. Intäkterna är enligt budget.

Vad gäller kostnader så är personalkostnaden 1770 tkr lägre än budgeterat för året. Detta beror på budgetmedel för vakant tjänsteutrymme som inte tillsats, då det ej funnits behov. Budgetmedel för vakant tjänst under juni och juli månad i och med pensionsavgång påverkar även resultatet. Ytterligare faktorer som påverkar är lägre omkostnader gällande stödpersonernas resor, vilket är en konsekvens av pandemin.

Lokalkostnaderna överstiger budget med 49 tkr, vilket beror på att budgetposten är underbudgeterad.

Övriga kostnader visar på en avvikelse om 455 tkr lägre än budget, vilket beror på att det inte varit möjligt att genomföra utbildningsinsatser och konferens för stödpersoner.

Indikator	Utfall	Målvärde
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	2 207 tkr	0 tkr

5 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	12	0	12	0	0	0	6
Övriga intäkter	2 739	2 738	1	2 738	2 738	0	3 041
Verksamhetens intäkter	2 751	2 738	13	2 738	2 738	0	3 047
Personalkostnader	-3 687	-5 457	1 770	-5 457	-4 356	1 101	-3 489
Köpt verksamhet	-4	-22	18	-22	-22	0	
Lokalkostnader	-183	-134	-49	-134	-134	0	-255
Övriga kostnader	-330	-785	455	-785	-886	-101	-357
Verksamhetens kostnader	-4 204	-6 398	2 194	-6 398	-5 399	999	-4 101
Verksamhetens nettokostnader	-1 453	-3 660	2 207	-3 660	-2 660	1 000	-1 054
Årets resultat	-1 453	-3 660	2 207	-3 660	-2 660	1 000	-1 054

6 Investeringar

Patientnämnden har inte genomfört några investeringar under året.

7 Intern kontroll

Planen för intern kontroll är beslutad i *Gemensamma Patientnämndens Verksamhetsplan med budget 2021–2023* och följer perspektiven i regionens styrmodell. Under perioden har kontroll genomförts i enlighet med den beslutade planen för intern kontroll.

Medborgarperspektivet

- *Kontrollmål: Vården inkommer med svar till patientnämnden inom angiven/begärd svarstid:* Kontrollen visar att utredningssekreterarna ofta får administrera påminnelser för att få in vårdens svar. Det visar också att det finns ett antal verksamheter som dröjer med att inkomma svar och återkoppling till patientnämnden trots påminnelser. Under den pågående pandemin har svarstiderna blivit något längre för vissa verksamheter.
- *Kontrollmål: Säkerställa att inkommit svar från vården skickas till patienter/närstående inom rimlig tid.*
Stickkontroll visar att det inte finns några avvikelser.

Verksamhetsperspektivet

- *Kontrollmål: Återrapporteringen till vården i form av ärendesammanfattningar via e-post når berörda intressenter:*
Detta har fungerat fram till slutet av året, då det visade sig att samtliga berörda inte fått utskicken, vilket beror på problemen med IT-stödet. Problemet verkar vara svårt att lösa på grund av föråldrat IT-stöd.

Resursperspektivet:

- *Stödpersoner genomför de uppdrag som de arvoderas för och patienter får de besök samt den kontakt som uppdraget avser:*
Rapportering av stödpersonsuppdraget har inkommit enligt rutin varje månad till patientnämndens kansli. Kansliet har fått skicka ut enstaka påminnelser och då har rapporterna inkommit.
Under våren avråddes stödpersonerna från fysiska möten med patienterna i och med de rådande restriktionerna till följd av pandemin. Kontakterna skedde istället i huvudsak via telefon.

Verksamhetsberättelse

2021

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

December 2021

REGION
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Sammanfattande analys.....	4
1.2 Covid-19 sammanfattning	4
2 Resultaträkning	5
3 Intern kontroll	7
4 Regionalt stöd för samverkan kring socialtjänst och vård.....	8
4.1 Sammanfattande analys.....	8
4.2 Covid-19 sammanfattning	8
4.3 Medborgarperspektivet	8
4.3.1 Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län	8
4.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan.....	9
4.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård	10
4.4 Verksamhetsperspektivet	10
4.4.1 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling.....	10
4.4.2 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland	11
4.4.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare	11
4.5 Resursperspektivet	12
4.5.1 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	12
4.6 Resultaträkning	13
5 FoU i Sörmland.....	14
5.1 Sammanfattande analys.....	14
5.2 Covid-19 sammanfattning	14
5.3 Medborgarperspektivet	14
5.3.1 Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt.....	15
5.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan.....	15
5.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård	15
5.4 Verksamhetsperspektivet	15
5.4.1 Region Sörmland har en personcentrerad vård.....	16
5.4.2 Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård.....	16
5.4.3 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling.....	16
5.4.4 Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	17
5.4.5 Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering.....	17
5.4.6 Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion	17
5.4.7 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland	18
5.4.8 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare	18
5.5 Resursperspektivet	18

5.5.1	Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare.....	18
5.5.2	Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	18
5.6	Resultaträkning	19
6	Vård- och omsorgscollege.....	20
6.1	Sammanfattande analys.....	20
6.2	Covid-19 sammanfattning	21
6.3	Medborgarperspektivet	21
6.4	Verksamhetsperspektivet	22
6.4.1	Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling.....	22
6.5	Resursperspektivet	22
6.5.1	Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	23
6.6	Resultaträkning	23
7	Hjälpmiddelscentralen	24
7.1	Sammanfattande analys.....	24
7.2	Covid-19 sammanfattning	24
7.3	Medborgarperspektivet	25
7.3.1	Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län	25
7.3.2	Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt.....	26
7.3.3	Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever	27
7.3.4	Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan	28
7.3.5	Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård	28
7.4	Verksamhetsperspektivet	28
7.4.1	Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård	28
7.4.2	Region Sörmland har en personcentrerad vård.....	29
7.4.3	Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård	29
7.4.4	Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	29
7.4.5	Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering.....	29
7.4.6	Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion	29
7.4.7	Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland	30
7.4.8	Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare	30
7.5	Resursperspektivet	30
7.5.1	Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare.....	30
7.5.2	Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	32
7.6	Resultaträkning	34

Bilagor

Bilaga 1: 2021 Uppföljning av intern kontrollplan HMC

Bilaga 2: Uppföljning intern kontrollplan 2021 NSV

1 Inledning

1.1 Sammanfattande analys

Nämndens samtliga verksamheter; Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS), Vård- och omsorgscollege (VOC), Hjälpmedelscentralen (HMC) och Läns-gemensamt regionalt stöd (LRS) har påverkats av pandemin och fått ställa om arbete och metoder för att ge stöd och service till verksamheter och invånare. Se respektive verksamhets sammanfattande analys för beskrivningar av aktiviteter, möjligheter och utmaningar som året gett.

Sörmland har genom den Regionala Samverkans- och Stödstrukturen (RSS) representerat i ett antal nationella nätverk som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samordnar. Det har gett möjlighet till erfarenhetsutbyte och möjlighet att lyfta frågor där det behövs för stöd till regionalt och lokalt arbete.

Nämnden har fått information om frågor inom välfärdsområdet under årets nämndsammanträden.

Nämnden har under året fått återkoppling på det uppdrag som Länsstyrgruppen fått att utreda FoUiS framtida uppdrag och finansiering. Vidare har nämnden följt upp pågående arbete med Nära vård, Tillsammans för barnens bästa, egenmonitorering, budgetunderlag 2022, kvartalsrapport och delårsredovisning samt svarat på revisorernas granskning gällande följsamhet till beslutad riktlinje, "Trygg hemgång och effektiv samverkan". Nämnden har tagit del av bokslutsgranskning för 2020 och haft dialog med revisionen.

Nämndens verksamheter visar ett positivt resultat per helår, 22 189 000 kr, som beror på de medel FoUiS balanserar för beslutade pågående och kommande uppdrag samt gemensamma balanserade medel hos LRS för statsbidragen Uppdrag psykisk hälsa. Även HMC har ett överskott som tillskrivs ökad försäljningen av inkontinenshjälpmedel och minskade inköp av hjälpmedel då returerna av hjälpmedel ökat.

1.2 Covid-19 sammanfattning

Pandemin har påverkat samtliga av nämndens verksamheter genom att visst utvecklingsarbete har stannat av eller fått minskad utvecklingstakt. Verksamheterna har trots de utmaningar som pandemin fört med sig erbjudit digitala lösningar och ändrade arbetssätt. Samtliga verksamheter har följt Region Sörmlands rutin för SARS-Cov-2 infektion/covid-19 för att minska smittspridningen under pandemin. Se respektive verksamhetsbeskrivning.

2 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Patient- Trafikant o andra avg	8 913	8 900	13	8 900	8 900	0	8 390
Erhållen intern uppdragsers	17 416	3 562	13 854	3 562	3 562	0	17 763
Övriga intäkter	236 797	206 063	30 734	206 063	196 537	-9 526	190 904
Verksamhetens intäkter	263 126	218 525	44 601	218 525	208 999	-9 526	217 056
Personalkostnader	-55 581	-54 245	-1 336	-54 245	-52 119	2 126	-53 163
Köpt verksamhet	-1 986	-2 122	136	-2 122	-2 235	-113	-1 559
Lämnad intern uppdragsers	-699	-686	-13	-686	-699	-13	-675
Lokalkostnader	-10 967	-10 974	7	-10 974	-11 044	-70	-10 570
Övriga kostnader	-137 327	-116 376	-20 951	-116 376	-110 230	6 146	-111 017
Avskrivningar	-33 699	-35 474	1 775	-35 474	-34 024	1 450	-34 739
Verksamhetens kostnader	-240 259	-219 877	-20 382	-219 877	-210 351	9 526	-211 724
Verksamhetens nettokostnader	22 867	-1 352	24 219	-1 352	-1 352	0	5 332
Finansiella intäkter	435	435	0	435	435	0	271
Finansiella kostnader	-483	-483	0	-483	-483	0	-484
Årets resultat	22 819	-1 400	24 219	-1 400	-1 400	0	5 119

		FoU i Sörmland	Hjälpmiddelscentralen	Länsgemensamt reg stöd	Vård- o oms college	Total
Verksamhetens intäkter	Patient- Trafikant o andra avg		8 913			8 913
	Erhållen intern uppdragsers	18 053	211	14 424	500	33 189
	Övriga intäkter	7 542	192 185	37 070		236 797
Verksamhetens intäkter Summa		25 595	201 310	51 494	500	278 899
Verksamhetens kostnader	Personalkostnader	- 11 198	- 41 289	- 2 701	- 393	- 55 581
	Köpt verksamhet		- 1 049	- 891	- 46	- 1 986
	Lämnad intern uppdragsers		- 699	- 15 773		- 16 472
	Lokalkostnader	- 394	- 10 524	- 49		- 10 967
	Övriga kostnader	- 1 997	- 110 823	- 24 480	- 26	- 137 327
	Avskrivningar		- 33 699			- 33 699
Verksamhetens kostnader Summa		- 13 589	- 198 082	- 43 894	- 465	- 256 031
Finansposter			- 48			- 48
Totalsumma		12 006	3 179	7 600	35	22 819

3 Intern kontroll

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård fastställde tillsammans med verksamhetsplanen för 2021, en separat intern kontrollplan för hjälpmedelscentralen och en gemensam internkontrollplan för FoUiS, LRS och VOC. Kontrollområden som följts upp i samband med helårsrapporten för FoUiS, LRS och VOC:

- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter: genomfört, resultat ok
- Medarbetarsamtal: genomfört, resultat ok
- Rätt lön: kontrollerat varje månad
- Bisysslor: genomfört, resultat ok
- Uppföljning av beslut: genomfört stickprov till länsstyrgruppen
- Attestkontroll: fungerande arbetsrutin finns
- Fullständiga fakturor: inga konsulttjänster eller inhyrd personal har förekommit under året

Kontrollområden som följts upp i samband med helårsrapporten för HMC:

- Fördröjning av brukarens vårdprocess/verksamhetens riktlinjer kända för hur dokumentation i journal ska ske? 19/21, resultat ok
- Att vi inte har koll på när kassationer ökar- brist på lagret, resultat ok
- Uppblåst balansräkning pga att inventeringar ej gjorts enligt rutin, resultat ok
- Kvalitetsproblem i hjälpmedel som leder till risker för brukaren, resultat ok
- Att sekretessen i NCS Cross ej följs, resultat ok
- Ökad arbetsbelastning som leder till ökande sjukfrånvaro, resultat ok

4 Regionalt stöd för samverkan kring socialtjänst och vård

4.1 Sammanfattande analys

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS) har under året enligt uppdrag gett stöd till länets struktur för samverkan och som en länk mellan nationell, regional och lokal nivå. Länsgemensamt regionalt stöd har följt områdets utveckling och initierat utvecklingsområden till nämnd och länsstyrgrupp samt berett ärenden till nämnden.

LRS har under året medverkat i närvårdsstrukturen via länsstyrgruppen, beredningsgrupp äldre och beredningsgrupp psykiatri och funktionshinder, styrgrupp suicidprevention, styrgrupp Tillsammans för barnens bästa, styrgrupp Nära vård, Rådet för kunskapsstyrning, Lokalt programområde äldres hälsa, Lokalt programområde psykisk hälsa. LRS har även arbetet tillsammans med Region Sörmland för ett övertagande av Vård- och omsorgscollege för en mer neutral placering av verksamheten för ett närmre samarbete mellan tio huvudmän.

Sammanfattningsvis har samtliga grupperingars arbete gynnats av en nära samverkan på grund av pandemin men den har även varit skäl till att delar av utvecklingen tar längre tid.

4.2 Covid-19 sammanfattning

Samverkan med Sörmlands kommuner och Region Sörmland har påverkats av pandemins effekter. Kommunerna har under året rapporterar färre antal smittade och därmed mindre tryck på verksamheterna utifrån covid-19. Region Sörmland har rapporterat minskat antal inläggande patienter men ett högt tryck på verksamhet som eskalerat under årets slut.

Påverkan på verksamheten LRS som har en stödjande funktion beskrivs bäst genom begreppet "perspektivträngsel". Det har varit viktigt att prioritera vilka frågor som varit mest angelägna att lyfta i samverkan för att på så vis minska trycket på verksamheterna. Detta innebär att visst utvecklingsarbete har fått minskad utvecklingstakt men även en ökad takt i samverkan kring god och nära vård.

4.3 Medborgarperspektivet

4.3.1 Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

4.3.1.1 Sörmlänningarna får rätt och säker vård på rätt plats i rätt tid.

I enlighet med överenskommelsen om trygg hemgång efter slutenvård följs det genomsnittliga antalet dagar som patienter ligger kvar på sjukhus, räknat från dagen de är utskrivningsklara och hemgångsklara. Genomsnittligt antal dagar per utskrivningsklara patienter för 2021 visar att samtliga kommuner klarat sig inom gränsen, tre dagar.

**Data ur Prator, Utskrivningsklar dagar
inkl 0 dagar**

UK-dagar 2021										
Månad	Eskils- tuna	Flen	Gnesta	Katrine- holm	Nyköping	Oxelö- sund	Sträng- näs	Trosa	Ving- åker	Snitt/ mån
Januari	0,08	1,06	0,37	0,36	0,63	0,72	0,13	0,74	0,16	0,47
Februari	0,05	1,06	0,62	0,39	0,81	0,70	0,17	0,45	0,31	0,50
Mars	0,03	1,20	0,22	0,25	0,67	1,18	0,07	0,22	0,92	0,52
April	0,06	0,86	0,34	0,17	1,01	1,17	0,32	0,06	0,28	0,47
Maj	0,04	0,86	0,51	0,14	0,25	1,69	0,05	0,55	0,2	0,47
Juni	0,09	0,62	0,13	0,16	0,14	1,47	0,12	0,16	0,18	0,34
Juli	0,18	0,75	0,31	0,28	0,15	1,61	0,22	0,65	0,22	0,48
Augusti	0,15	0,90	0,30	0,28	0,47	0,55	0,04	0,43	0,28	0,37
September	0,17	0,76	0,42	0,08	1,21	0,47	0,14	1,69	0,92	0,65
Oktober	0,11	0,91	0,36	0,17	0,71	0,32	0,21	1,29	0,63	0,52
November	0,11	0,66	0,89	0,09	0,72	0,84	0,40	0,45	0,37	0,50
December	0,14	0,62	0,38	0,22	1,11	1,13	0,22	0,57	0,15	0,50
Snitt hela året	0,10	0,86	0,40	0,22	0,66	0,99	0,17	0,61	0,39	0,48

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel kommuner som klarar gränsen för betalningsansvar	100 %	100 %	Regionalt stöd för samverkan kring socialtjänst och vård Samtliga kommuner har klart gränsen för betalningsansvar under 2021.

4.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan

4.3.2.1 Genom samverkan i Närvårdsstrukturen utvecklas en gemensam målbild för barn och unga i Sörmland

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV) har initierat ett arbete för att förbättra

samarbetet mellan skolan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården för barnens bästa där en samverkansmodell för gemensamma tidiga insatser ska tas fram och testas.

I närvårdsstrukturen finns en styrgrupp för arbetet med "Tillsammans för barnens bästa i Sörmland" i den ingår divisionschefer, skolchefer, socialchefer, verksamhetschef Regionalt stöd och FOU som en samverkansytta för arbetet. Processledare på FOU har under året med hjälp av närvårdsstrukturen arbetat fram en målbild som godkänts av Länsstyrgruppen. Nämnden har antagit målbilden och de flesta huvudmännen har tagit likalydande beslut.

Under hösten har workshops skett med NSV, utbildningsnämndernas ordförande, skolchefer, beredningsgrupper och Länsstyrgruppen för att komma fram till nästa steg i arbetet och fått en dragningskring relevant forskning på området.

Utifrån dialoger under hösten har styrgruppen tagit beslut att arbeta vidare med delar av den så kallade skottlandsmodellen; trygghetsperson, skolan som arena, tidig upptäckt och familjecentral från 0–18 år. Vidare förs resonemang kring att koppla arbetet med en länsgemensam samverkansmodell för unga vuxna 18–25 år.

4.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård

4.3.3.1 Genom samverkan i närvårdsstrukturen utvecklas en gemensam målbild för en god och nära hälsa i Sörmland

LRS arbetar utifrån nämndens beslut om inriktningen för utvecklingen av gemensam målbild för nära vård i Sörmlands kommuner och Region Sörmland. Länsstyrgruppen har en styrgrupp för arbetet med nära vård och två projektledare har anställts på FOU som stöd i arbetet att ta fram en målbild och att implementera den. Arbetet har taktat vidare enligt plan och projektledarna har varit i kontakt med samtliga grupperingar i närvårdsstrukturen samt med invånare i länet.

Samtliga kommuner har processledare för nära vård som en länk mellan huvudmännen i arbetet. Under hösten har ett fyrtital tjänstepersoner och politiker från samtliga tio huvudmän deltagit i ledarskapsutbildning i SKR's regi gällande att leda i förändring. Detta har varit en bra hjälp i arbetet med målbilden som är klar februari/mars 2022.

4.3.3.2 I samverkan bidra till ett hållbart och långsiktigt miljöarbete

LRS ska bidra till en ökad hållbarhet genom mer miljövänliga val i vardagen. Detta har under året bland annat skett genom effektiva och digitala möten som inneburit minskade resor som belastar miljön.

4.4 Verksamhetsperspektivet

4.4.1 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling

4.4.1.1 Stödja och stärka samverkan i länet

LRS är en länsgemensam resurs kring samverkan för socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård som under året gett stöd till främst till gemensamt utvecklingsarbete för god och nära vård samt Yrkesresan. Verksamheten har inhämtat information från nationellt plan och fört in det till regionalt och lokalt plan med prioritering av det mest angelägna för att på så vis stödja redan

ansträngda verksamheter. LRS har också fört in Sörmlands perspektiv till nationellt plan gällande exempelvis den nya äldreomsorgslagen, strategi för äldreomsorg, dialog inför förhandlingar om nya överenskommelser god och nära vård och Uppdrag psykisk hälsa samt den nya socialtjänstlagen.

Under året har dialog förts i länet kring Vård- och omsorgscollege och dess placering som i nuläget är inom Region Sörmland. För en mer neutral placering inom NSV's verksamheter överförs verksamheten till Regionalt stöd för en starkare koppling till närvårdsstrukturen och dess samverkansytter.

4.4.2 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland

4.4.2.1 Närvårdsstrukturen säkerställer kunskapsstyrning i länet

Kunskapsstyrning och evidens säkerställs bland annat genom FoUiS som samverkansytta och kvalitetssäkring av metoder och kunskap till socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård i Sörmland.

Kunskapsstyrning handlar om att utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälsa, vård och omsorg. Det övergripande syftet med införande och arbete med kunskapsstyrning är att få en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård och omsorg. Närvårdsstrukturen samverkar i Nationell kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård och LRS medverkar i Sörmlands råd för kunskapsstyrning. Under året har flera kommunala representanter rekryterats till grupperingar vilket är positivt att kunskapsstyrningen få kan genomföra hela hälso- och sjukvården i länet. Kommunerna medverkar i sju Lokala Programområden (LPO) och dessa är:

LPO Barn och ungdomars hälsa

LPO Levnadsvanor

Primärvårdsråd

LPO Psykisk hälsa

LPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

LPO Äldres hälsa

LPO Akut vård

Under året har även Nationell kunskapsstyrning Socialtjänst fått ytterligare en utvecklingsmöjlighet i Yrkesresan där samtliga av länets kommuner anslutit sig och är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling i socialtjänsten. LRS medverkar på nationell nivå och Sörmlands arbete projektleds av FOU och den första "resan" avser Barn och unga- myndighet och förbereds under 2021 och startar 2022. Sörmland samverkar med Västmanland och Örebro.

4.4.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare

4.4.3.1 Gemensamt utvecklar Närvårdsstrukturen välfärdstekniska funktioner och arbetssätt för en ökad digitalisering inom kommunerna och Region Sörmland

I närvårdsstrukturen finns ett gemensamt pågående arbete med hjälp FoUiS.

Under året har kommunerna tagit beslut om en förstudie för gemensam upphandling av

verksamhetssystem. Länsstyrgruppen har beslutat och finansierat ett projekt gällande distansmonitorering som projektleds av FoUiS och Region Sörmland. Till detta har kommunerna valt att finansiera följeforskning för att kartlägga möjligheter till eventuellt breddinförande. Under året har förberedelsearbete skett för genomförande under 2022.

4.5 Resursperspektivet

4.5.1 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

4.5.1.1 Regionalt stöd för socialtjänst och vård har en långsiktigt hållbar finansiering

Länsgemensamt regionalt stöd

Resultaträkningen för helåret visar på ett totalt överskott om 323 000 kr. Årets överskott tillskrivs minskade omkostnader på grund av pandemin.

Resultatslag	Resultatgrupp	Resultatundergrupp	Utfall ack tkr	Budget ack tkr
Verksamhetens intäkter	Erhållen intern uppdragsers		1 876	1 876
	Övriga intäkter		182	108
Verksamhetens intäkter Summa			2 058	1 984
Verksamhetens kostnader	Personalkostnader	Månadslön	- 936	- 900
		Semesterkostnader	- 17	110
		Arbetsgivaravgifter	- 444	- 367
		Övriga personalkostnader	- 3	
		Personalkostnader Summa	- 1 399	- 1 156
	Lokalkostnader		- 2	
	Övriga kostnader		- 334	- 827
Verksamhetens kostnader Summa			- 1 735	- 1 984
Totalsumma			323	

Nedanstående resultaträkning inkluderar samtliga statsbidrag som LRS balanserar och är gemensamma för Region Sörmland och kommunerna samt de statsbidrag som är gemensamma för Sörmlands kommuner.

Statsbidraget för psykisk hälsa (UPH) har ett antal uppdrag definierats av Länsstyrgruppen. Dessa omfattar brukarmedverkan/brukarinflytande, bemötande, arbetet med Barn och unga i Sörmland samt suicidprevention. Medel för de delar där det beslutats att FoUiS ska utföra uppdragen har förts över dit och pågått under året.

4.6 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	14 424	1 876	12 548	1 876	1 876	0	13 564
Övriga intäkter	37 070	108	36 962	108	108	0	1 501
Verksamhetens intäkter	51 494	1 984	49 510	1 984	1 984	0	15 065
Personalkostnader	-2 701	-1 156	-1 545	-1 156	-1 156	0	-1 257
Köpt verksamhet	-891	0	-891	0	0	0	0
Lämnad intern uppdragsers	-15 773	0	-15 773	0	0	0	-55
Lokalkostnader	-49	0	-49	0	0	0	
Övriga kostnader	-24 480	-827	-23 653	-827	-827	0	-431
Verksamhetens kostnader	-43 894	-1 984	-41 910	-1 984	-1 984	0	-1 744
Verksamhetens nettokostnader	7 600	0	7 600	0	0	0	13 321
Årets resultat	7 600	0	7 600	0	0	0	13 321

5 FoU i Sörmland

5.1 Sammanfattande analys

FoU i Sörmlands (FoUiS) verksamhetsberättelse 2021 visar hur verksamheten har arbetat under året utifrån sitt uppdrag. Sammanfattningsvis ha en stor del av arbetet påverkats av pandemin, vilket har lett till ökad produktion av digitala utbildningar, seminarier och inspirationsdagar. Länsstyrgruppen och Socialchefsnätverket i Sörmland under året tagit flera beslut om nya uppdrag för FoUiS som kommer att pågå mellan 2021 och 2023.

Utifrån ett medborgarperspektiv har FoUiS speciellt bidragit till att startat upp ett långsiktigt arbete gällande tidiga insatser för barn och unga i Sörmland, övergripande har arbetet med Nära vård lett till att två projektledare har anställts på FoUiS för att driva arbetet under kommande två år 2021–2023.

Inom resursperspektivet har FoUiS arbetat aktivt med informationsspridning, genom vår webbsida publiceras poddar och rapporter av pågående och genomfört arbete, samt exempelvis information om olika som FoUiS erbjuder.

Det ekonomiska resultatet för perioden är 12 006 tkr vilket avviker mot budget med 13 406 tkr. Överskott vid årets slut kommer att användas kommande år från eget kapital för att utföra de uppdrag som FoUiS har.

FoUiS har under 2021 tilldelats medel av statsbidragen Nära vård och Psykisk hälsa samt Kvinnofrid, specifika uppdrag har beslutats om och en plan 2021–2023 gällande dessa medel är lagd.

Framåt behöver FoUiS en långsiktigt hållbar lösning på finansieringen för att fortsätta kunna utgöra ett stöd i utvecklingen av evidensbaserad praktik i socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård och stödja utvecklingen av samverkan mellan huvudmännen. Förslag gällande FoUiS uppdrag, mål, organisation, samverkansmöjligheter och dess långsiktiga finansiering är presenterad för länsstyrgrupp och NSV.

5.2 Covid-19 sammanfattning

Pandemin har påverkat FoUiS mest genom att visst utvecklingsarbete har stannat av eller fått minskad utvecklingstakt. FoUiS har trots de utmaningar som pandemin fört med sig erbjudit utbildningar och genererat kunskapsspridning genom att satsa på digitala möjligheter till kunskap.

5.3 Medborgarperspektivet

FoUiS har under 2021 arbetat för att fortsätta stödja kunskapsutveckling i länet, speciellt inom området hälsofrämjande och förebyggande arbete. Fokus under året har varit barn och unga satsningen "Tillsammans för barnens bästa" där även följeforskning pågår, en målbild är framtagen. Under andra delen av 2021 kom uppdraget Nära vård igång och projektdirektiv samt förslag till målbild har presenterats. Digitalisering som nytt område på FoU har påbörjat arbete med en gemensam digitaliseringsstrategi och även hemmonitorering och gemensamt verksamhetssystem är viktiga uppdrag som påbörjats under året. Flera forskningsprojekt som fokuserar på hälsa och prevention har även pågått under året som belyser behovet av att arbeta evidensbaserat både med teknik och metoder. Utvärderingen av Familjecentraler i länet är slutförd och rapport väntas vara publicerad tidigt 2022. FoUiS har även under året satsat på kunskapsspridning anpassat utifrån rådande pandemi och har erbjudit, digitala utbildningar, webbsändningar, poddar samt publicerade

rapporter.

5.3.1 Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

5.3.1.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

FoUiS har under 2021 bidragit med fortsatt uppbyggnad av en kunskapsportal som skapades under 2020.. Under kunskapsportalen ligger bland annat en webbaserad introduktionsutbildning för vikarier med sammanlagt 8545 lyssningar samt en e-utbildning i personcentrerat bemötande med sammanlagt 1070 inloggningar. På FoUiS hemsida finns även en blogg som drivs av noden för välfärdsteknik och digitalisering, NVD. Genom FoU-podden sprider FoUIS kunskap om det arbete som bedrivs och varje podd har i snitt 225 lyssningar (110-677). FoUiS sprider även information via nyhetsbrev och sociala media.

5.3.1.2 Bidra med praktiktäna forskning

Under 2021 har två nya forskningsprojekt påbörjats inom barn och unga satsningen "Tillsammans för barnens bästa", följeforskning samt en planeringsfas av långtidsstudie.

En projektplan gällande doktorand Nära vård är framtagen och en Forte ansökan om medel för detta är gjord i december 2021.

En studie som handlar om riskbedömningar (senior alert) på särskilt boende (Sörmland och Västmanland) har publicerats under 2021 som lyfter vikten av att använda evidensbaserade åtgärder/metoder, vilket är ett utvecklingsområde i dagsläget. En studie om träning på arbetsplatsen har publicerats som lyfter vikten av hälsofrämjande insatser på arbetet vilket belyser att olyckor på arbetet kan undvikas genom träning.

Appen med fallförebyggande träning som har tagits fram på FoUiS har nu fått ytterligare publikationer som bland annat belyser vikten av egenvård och att kunna hantera teknik självständigt för äldre vuxna, vilket är viktig kunskap i Nära vård arbetet. Studierna belyser även att fysioterapeuter har små möjligheter att arbeta evidensbaserad med fallprevention men teknik ses som ett framtida sätt att arbeta mer evidensbaserat.

Doktorandprojekt SIP som FoUiS delfinansierar pågår och förväntas vara klart 2026. Studie gällande projektet Previct är avslutat och artikel är påbörjad med stöd av forskare från Karolinska Institutet, KI.

Utvärdering av Familjecentraler i Sörmland är avslutat under 2021 och vetenskaplig artikel kommer att skrivas fram under 2022, i samverkan med barnhälsovården.

Forskningsprojekt "Judo4Balance" gällande fallprevention för äldre vuxna startade upp igen under december 2021 och ska sammanställas tidigt 2022.

5.3.2 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan

5.3.3 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård

5.4 Verksamhetsperspektivet

FoUiS som verksamhet har ett kärnuppdrag att stödja förändringsprocesser genom att bidra med

teoretisk kunskap, omvärldsbevakning samt uppföljnings och utvärderingskompetens. FoUiS utgör en mötesplats för forskning och praktik i Sörmland. Omställningen till en god och Nära vård är ett prioriterat fokusområde för NSV, och omställningsarbetet förutsätter att de satsningar som görs är gemensamma, mellan regionen och kommunerna i Sörmland. Under senare delen av 2021 har en ett förslag på projektplan för en doktorand kopplat till Nära vård tagits fram, ett förslag som hanteras vidare tidigt 2022. Det finns därför ett stort behov av FoUiS som en gemensam samverkansytta där forskning och praktik kan mötas, vilket har genererat i flertal nya uppdrag 2021, kopplat till just Nära vård. Bland de uppdrag som planeras för 2021- (2023) och som finansieras med statsbidragen Psykisk hälsa, Kvinnofrid och Nära vård är bland annat;

- Processledare (3- årigt uppdrag för utvecklingsarbetet "Tillsammans för barnens bästa i Sörmland"
- Projektledare (2-årigt uppdrag) Nära vård
- Följeforskning/forskning: Tillsammans för barnens bästa (följeforskning och långtidsstudie), brukarinflytande och distansmonitorering
- Samordna kommunerna i Suicid arbetet
- Samordna Yrkesresan i Sörmland där alla nio kommuner är anslutna
- Fortsatt samordning av välfärdsteknik och digitalisering i länet som inkluderar bland annat framtagning av en gemensam digitaliseringsstrategi
- Kartläggning kompetensförsörjningsplaner i kommunerna
- Kvinnofridssatsningen

Utöver processledare och projektledare behövs för att kunna genomföra uppdrag som prioriterats olika kompetenser på FoUiS såsom; utvecklingsledare, forskningsledare, statistiker och kommunikatör.

5.4.1 Region Sörmland har en personcentrerad vård

5.4.1.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Under 2021 beslutade länsstyrgruppen att noden för tjänstedesign samt att samverkansrådet barn som anhörig/närstående går tillbaka till Region Sörmland. Projektet Levande bibliotek har avslutats och slutrapporterats och förslag för vidare hantering ska beslutat om tidigt 2022.

5.4.2 Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård

5.4.2.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Under 2021 har Nära vårdsatsningen genom FoUiS pågått, två projektledare anställdes under året och ett projektdirektiv är framtaget och beslutat om i länsstyrgruppen.

5.4.3 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling

5.4.3.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Under 2021 har samverkansråden på FoUiS genomfört digitala inspirationsdagar som har varit väldigt välbesökta mellan 100–300 deltagare per arrangemang. Fallpreventionsrådet har under 2021

kommit ut med en film som handlar om framtagna handlingsplaner för fallprevention. Nationella, regionala och lokala nätverk har haft möten digitalt under året. Flera utbildningar har planerats och genomförts digitalt under året som delaktighetsmodellen (DMO), yrkeshandledning, motiverande samtal samt digitalisering utifrån användarnas behov. Befolknings- och patientdatagrupper som under 2021 varit på försök fungerat som lokal samverkansgrupp (LAG) uppföljning och analys men har avslutats, statistiker från FoUiS har samordnat gruppen.

FoUiS har sedan mars 2020 ett avtal med samordningsförbundet RAR att utvärdera deras projekt, avtalet gäller fram till 31 december 2022. Under året har 10 projekt varit under pågående utvärdering.

5.4.4 Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

5.4.4.1 Bidra till ökad samverkan kring välfärdsteknik och digitalisering

Nod för välfärdsteknik och digitalisering som projekt har under 2021 avslutats och slutrapport kommer att publiceras tidigt 2022, eventuella förslag på fortsatt arbete utifrån rapporten kommer att hanteras under 2022. Kommunerna och regionen har avsatt medel/resurser för att fortsätta arbetet med digitalisering vilket har lett till att ett nytt område på FoUiS har upprättats under 2021 med flera olika uppdrag. Uppdrag som FoUiS har är bland annat framtagning av en gemensam digitaliseringsstrategi, egenmonitorering samt samordnar arbetet med gemensamt verksamhetssystem (kommunerna).

5.4.5 Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

5.4.5.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

Flera uppdrag har slutrapporterats såsom ESF projektet SPRÅKA som FoUiS har utvärderat. Uppdrag ordnat införande av nya otestade hjälpmedel har slutförts, presenterats och publicerats under 2021 med kompletterande uppdrag som ska ses över tidigt 2022. FoU är delaktiga i utvärderingen av läroplattformen EVIKOMP vård och omsorg: Datainsamling pågår och sammanställning görs tidigt 2022.

5.4.6 Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

5.4.6.1 Bidra till ett hållbart och långsiktigt miljöarbete

Samverkan har i stor utsträckning skett via Teams under 2021, även Zoom har använts som plattform vid utbildningar som exempelvis Motiverande Samtal (MI). Pendelresor till arbetet har minskat då många har kunnat sköta stora delar av arbetsuppgifterna hemifrån. När arbetet har krävt fysiska träffar har de skett med hänsyn till gällande rekommendationer. Arbetsmiljö är en stående punkt på APT och riskbedömning samt handlingsplan har hanterats under året och en stående punkt på APT. Alla utbildningar har skett digitalt under året.

5.4.7 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland

5.4.8 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare

5.5 Resursperspektivet

5.5.1 Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	0,41 %	Max 5 %	

5.5.1.1 Bidra till kunskapsstyrning i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland

FoUiS har under 2021 erbjudit digitala utbildningar, webbsändningar, inspirationsföreläsningar samt deltagit vid flertal digitala konferenser under 2021 för att inhämta kunskap och omvärldsbevaka.

5.5.2 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

5.5.2.1 Vara en länsgemensam resurs med stabil ekonomi

Det ekonomiska resultatet avviker med 13 406 tkr mot budget 2021. Överskottet vid årets slut kommer det att användas kommande år från eget kapital för att utföra de uppdrag som FoUiS har.

FoUiS har under året tilldelats medel av statsbidragen Nära vård och Psykisk hälsa samt Kvinnofrid, specifika uppdrag har beslutats om och en plan 2021–2023 gällande dessa medel är lagd.

Större satsningar och uppdrag som statsbidragen syftar till att användas; barn och unga satsningen där två processledare är anställda under 2021 fram till 2024 samt till Nära vårdsatsning där två projektledare är anställda på två år med start i augusti 2021. Statsbidragen finansierar även följeforskning gällande barn och unga samt satsningen på brukarinflytande i Sörmland. FoUiS har även fått uppdragen samordnare på halvtid gällande Suicid fram till 2023 samt samordnare för yrkesresan fram till 2023. Projekt distansmonitorering sker både i projektform samt att kommunerna i Sörmland har avsatt medel för forskning kring effekter av monitorering av vitalparametrar i hemmet hos multisjuka äldre personer som följs upp 2022, en kvalitativ studie är genomförd som visar vilka förutsättningar som finns/bör finnas för monitorering i hemmet. Tidigare har forskningen fått medel från SKR för att starta projektet. Kommunerna har fortsatt valt att finansiera fortsatt arbete med digitalisering i länet och ett nytt område är upprättat på FoU 2021 för att samla gemensamt beslutade uppdrag inom området.

Framåt behöver FoUiS en långsiktigt hållbar lösning på finansieringen för att fortsätta kunna utgöra ett stöd i utvecklingen av evidensbaserad praktik i socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård och stödja utvecklingen av samverkan mellan huvudmännen. Förslag gällande FoUiS uppdrag, mål, organisation, samverkansmöjligheter och dess långsiktiga finansiering är presenterad för länsstyrgrupp och NSV.

5.6 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	18 053	1 186	16 867	1 186	1 186	0	3 548
Övriga intäkter	7 542	9 237	-1 695	9 238	9 238	0	5 695
Verksamhetens intäkter	25 595	10 423	15 172	10 423	10 424	1	9 243
Personalkostnader	-11 198	-9 342	-1 856	-9 342	-9 342	0	-9 347
Köpt verksamhet	0	-760	760	-760	-760	0	-630
Lokalkostnader	-394	-376	-18	-376	-376	0	-378
Övriga kostnader	-1 997	-1 346	-651	-1 346	-1 346	0	-1 397
Verksamhetens kostnader	-13 589	-11 823	-1 766	-11 823	-11 824	-1	-11 752
Verksamhetens nettokostnader	12 006	-1 400	13 406	-1 400	-1 400	0	-2 509
Finansiella kostnader	Otkr	Otkr	Otkr	Otkr	Otkr	Otkr	
Årets resultat	12 006	-1 400	13 406	-1 400	-1 400	0	-2 510

6 Vård- och omsorgscollege

6.1 Sammanfattande analys

Verksamhetsberättelsen för Vo-College 2021 visar hur verksamheten i samverkan med länets kommuner och Region Sörmland har arbetat under året. Sammanfattningsvis ha en stor del av arbetet påverkats av pandemin, vilket har lett till att vissa delar haft en minskad utvecklingstakt och att andra delar skett digitalt och därmed kunnat genomföras enligt plan. VO-Collegearbetet beskrivs komprimerat här nedan:

- VO-College Sörmland ansökte och beviljades en språkbudsutbildningssatsning med ekonomiska medel från Skolverket (med stöd nationellt VO-College) som påbörjades 2021.
- Uppskjutna temadagen från 2020 genomfördes digitalt i april med och ordinarie temadag i oktober.
- APL-gruppen genomförde en länsgemensam "Stolt Handedarträff" i november, för länets samtliga handledare inom länets kommuner och Region Sörmland.
- Årets Handedare 2021 utsågs vid temadagen i oktober.
- VO-College har inlett dialog kring arbetet med "Yrkesskyddad titel för undersköterska". Regleringen träder i kraft 1 juli 2023 och innebär att från och med 2033 krävs det yrkesbevis för att arbeta som undersköterska.
- På grund av pandemin har det varit omfattande arbete med att säkerställa apl-placeringarna för studerande genom behov av att trygga och säkra minderårigas apl. Efter riskbedömning har flera minderåriga fått avstått eller skjutit upp den. Dialog har även förts med Region Sörmlands smittskyddsläkare för utvärdering och bedömning av specifika fall vid apl-placering.
- Flera arbetsplatser inom länet har tvingats tacka nej till elever med anledning av bekymmersamt hårt belastade verksamheter.
- Äldreomsorgslyftet har nyttjats av samtliga lokala VO-College för att tillgodose kompetensutveckling för befintliga medarbetare inom äldreomsorg, LSS och delar av funktionshinderområdet och språkutveckling av arbetsplatserna.
- Uppslutningen till regionala styrgruppsmötena har varit hög och samverkan har varit aktiv.
- Lokala styrgruppsmöten har kunnat genomföras digitalt för lokala VO-College för Eskilstuna och Strängnäs under hela året. Södra VO-College har varit mindre aktivt på grund av vakanser.
- Utökning av antalet kommuner som använder administreringsverktyget KliPP i apl-planering.
- Inhämtat uppgifter till kvalitets- och måluppföljning genom årlig nulägesanalys, kopplat till uppsatta mål i regional återcertifieringsplan för 2019–2024.
- Inhämtat uppgifter till regional och nationell kvalitetsuppföljning
- Utvecklat verktyg och indikatorer för måluppfyllelse genom verksamhetsstöd
- Upprättat översikt av länets VO-College arbete genom "mind mapping"-verktyg för förbättrad uppföljning och utvärdering med återkoppling i regional styrgrupp och som stöd till lokala VO-College.

- Regionalt VO-College har medverkat till genomförande av den språkambudsutbildning som lokalt VO-College Eskilstuna fått stöd av Skolverket i samarbete med nationella VO-College.
- Arbete har skett för att stärka handledarrollen genom handledarmöten och genom att verka för ökat antalet handledare i länet.
- Fortsatt arbete med validering har skett med mål att öka antalet valideringshandledare.
- Medverkat i nationellt ESF-projekt som heter "Validering Vård och Omsorg" för en ökad stödstruktur i det lokala som regionala VO-Collegearbetet.
- Fortsatt kvalitetsgranskning av utbildare och utbildningsanordnare.
- Fullföljt påbörjat certifieringsarbete av nya utbildare i Eskilstuna, Nyköping och i Katrineholm.

6.2 Covid-19 sammanfattning

VO-College arbete under året har präglats av pandemin, vilket inneburit att merparten av dialoger och möten, både på lokal och regional nivå, har mestadels skett i digital form.

Minskad restid och mindre stress är positiva upplevelser. Digitala möten är stundtals något av en prövning för en aktiv dialog med helhetsövergripande samverkan och även för att fånga samtliga deltagares tankar, åsikter och funderingar.

Omfattande och belastande arbete inom VO-Colleges samtliga verksamheter som föranletts av att flera enheter inom länets vård- och omsorgs som hälso- och sjukvård fått andra uppdrag, dels att personal/handledare tillfälligt har fått byta enhet som inneburit svårigheter att ta emot apl-elever i samma utsträckning som tidigare och brist på handledare. Resultatet är synliggörandet av sårbarheter i form av brist på handledare och att handledningsansvaret ligger på ett fåtal medarbetare.

6.3 Medborgarperspektivet

Det lokala VO-collegearbetet med att attrahera fler att söka sig till vård- och omsorgsutbildning har skett genom digital form så som social media.

Distansundervisningen har hämmat vissa elevers inläring och möjligheter till att uppnå uppsatta lärandemål, framför allt elever med funktionsvariationer, psykisk ohälsa och för språksvaga. Utbildarna har anpassat och förändrat delar av undervisningen och i en del fall har studieplanen förlängts för att bidra till uppfyllelse av lärandemål och därmed möjligheten att ta examen.

I och med nya upphandlade avtal med nya utbildare har det under sommar och höst synliggjort svårigheter gällande intag för utbildarna och för arbetsgivarna svårigheter att kunna erbjuda efterfrågat antal APL-platser och APL-upplägg med beställningar av APL-platser fördröjts och förskjutit reservation som placering av undersköterskeelever.

Positivt är att antal elever som söker till vård- och omsorgsutbildningarna ökat marginellt. Avtal med nya utbildare har inneburit att flera möjligheter till att utbilda sig genom vuxenutbildningen skapats samt att det finns fler platser till vårdbiträdesutbildningen.

6.4 Verksamhetsperspektivet

6.4.1 Region Sörmland har en pålitlig stöd- och styrverksamhet som bidrar till samverkan och utveckling

Samverkan mellan ingående parter i länet har följt de överenskommelser, avtal och regionala huvudmål som finns dokumenterade i ansökningshandlingarna för certifieringsperioden.

Under året har samverkan kring regionala huvudmålen gett effekt genom målarbete:

- Antal sökande till Vård- och Omsorgsprogrammet ska öka. Resultat 2021: ökning av antalet sökanden
- 90 procent av nyanställd personal uppnår kriterierna för anställningsbarhet till 2024. Resultat: dokument om anställningsbarhet används alltmer i verksamheterna.
- Öka antal tillsvidareanställda med baskompetens, 100 procent. Resultat 2021: möjligheter med Äldreomsorgslyftet.
- Upprätta en strategi för ökad attraktivitet i arbetslivet för vård- och omsorgsycket. Resultat 2021: arbete med kampanjen "Attrahera fler - behålla befintliga medarbetare", puffa för yrket på sociala medier.
- 100 procent nöjda elever/studeranden och handledare/valideringshandledare till 2024. Resultat: initierat arbete med att öka antalet valideringshandledare.
- Garantera tillgången på praktikplatser för utbildningar inom VO-College fram till 2024. Resultat: inventering pågår av apl-platser för att kunna identifiera var ökning kan ske.
- Öka medvetenheten om språkutbildande arbetssätt. Inom fem år en ökning av språkutbildande arbetssätt med 20 %. Resultat: ökning av språkombudsutbildning. Kombinera handledarutbildning och språkombudsutbildning.

6.5 Resursperspektivet

Överskott kan härledas till att samverkansmöten ställts om till digital form och innebär minskade kostnader för hyra av konferenslokal och transport/kommunikationsmedel.

Nyttjande av digitaliserade arbetsformer.

6.5.1 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	35 tkr	0 tkr	

6.6 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	500	500	0	500	500	0	500
Verksamhetens intäkter	500	500	0	500	500	0	500
Personalkostnader	-393	0	-393	0	0	0	-239
Köpt verksamhet	-46	-324	278	-324	-324	0	-46
Övriga kostnader	-26	-176	150	-176	-176	0	-42
Verksamhetens kostnader	-465	-500	35	-500	-500	0	-327
Verksamhetens nettokostnader	35	0	35	0	0	0	173
Årets resultat	35	0	35	0	0	0	173

7 Hjälpmedelscentralen

7.1 Sammanfattande analys

Hjälpmedelscentralen har fungerat väl under året, verksamheten har varit präglad av den pågående pandemin men har inte påverkats negativt i något större omfattning. Ärenden och orderingen har varit i samma omfattning som innan pandemin startade. Vissa förseningar från leverantörer har förekommit, men detta har inte påverkat brukarna i någon större utsträckning. Verksamheten har i samråd med förskrivarna kunnat ersätta de försenade hjälpmedlen med andra motsvarande produkter.

Tyvärr har flera specialutprovningar försenats på grund av väntetider på specifika komponenter. Förseningarna medförde att vi under hösten hade vissa svårigheter att erbjuda tid inom en månad då vi fick invänta leverans av komponenter,

Medarbetarenkäten visade ett gott resultat och varje sektion har jobbat vidare med utvalda områden att förbättra eller bibehålla. Då enkätens utformning var annorlunda än tidigare år så kan inte utfallet jämföras med tidigare mätningar.

Trots pandemin så stannar sjukfrånvaron för året på 5,06%, en viss del av förklaringen kan vara att personer med administrativa arbetsuppgifter har haft möjlighet att arbeta hemifrån under året.

Det framkommer flera förbättringsområden i årets förskrivarundersökning som genomfördes i november. Årets resultat är sämre inom några områden jämfört med tidigare år. Bland annat upplever förskrivarna en försämrad kvalitet på årets utbildningar, som till stor del kan förklaras av att utbildningarna har varit digitala vilket inte möjliggjort att förskrivarna fått prova och känna på nya hjälpmedel. Vid ett tillfälle under året skickades rullstolar och tillbehör ut till kursdeltagarna inför den digitala utbildningen så att de fick möjlighet att öva praktiskt under utbildningstillfället. Förskrivarna är inte helt nöjda med vår tillgänglighet och har även lyft synpunkter på kvaliteten/skicket på rekonditionerade hjälpmedel, områden som verksamheten kommer att se över under kommande år.

Årsresultatet på 3 179 tkr avviker från målet att göra ett 0-resultat för bokslutsåret. Fler anledningar finns för det: Försäljningen av inkontinenshjälpmedel har ökat som gav överskott för Vesicentralen med 856 tkr. Kostnaden för övriga hjälpmedel samt avskrivningar har minskat avsevärt huvudsakligen beroende av returer av hjälpmedel som minskat inköpen.

Prisjusteringarna som gjordes i maj och september i avsikt att minska intäkterna för att nå 0-resultat var ej tillräckliga. Översyn av prismodell kommer göras under 2022.

Nyttjandegraden på 92,5% och Indirekta kostnader i förhållande till intäkter på 32,6% är bättre än de mål som satts upp.

7.2 Covid-19 sammanfattning

Hjälpmedelscentralen (HMC) har följt Region Sörmlands rutin för SARS-Cov-2 infektion/covid-19 för att minska smittspridningen under pandemin. Det har bland annat inneburit uppdaterade instruktioner och nya rutiner för patientmöten, både i de egna lokalerna och vid hembesök. Även rutinen för återtagande av hjälpmedel från patient med konstaterad smitta har ändrats, dessa hjälpmedel återlämnas inplastade och uppmärkta och förvaras utomhus i minst 48 h innan de tas in i HMC's lokaler för att minimera risken för smitta.

Riskbedömning/riskanalys från 2020 kopplad till Covid har följts upp under året och verksamheten konstaterade att alla planerade åtgärder hade vidtagits.

Under 2021 har verksamheten ställt om till digitala förskrivarutbildningar. De digitala plattformar som används är nu väl inarbetade och ses som ett effektivt sätt att genomföra både utbildningar och möten. Det är mycket troligt att viss digital utbildning kommer fortsätta att erbjudas i framtiden. Verksamheten ser dock att det finns behov av att träffas fysiskt, framför allt för att testa och träna på att hantera nya produkter.

Några av våra leverantörer har haft svårigheter att nå de avtalade leveranstiderna, pandemin har varit en stor orsak till detta då de har haft svårigheter att få fram delar och hjälpmedel från länderna där tillverkningen sker.

Under det årets sista del har verksamheten framför allt märkt av leveranssvårigheter kopplat till medicintekniska produkter där det främst är en leverantör som har haft svårigheter att leverera, både huvudhjälpmedel och reservdelar. Verksamheten har lyckats lösa leveransproblematiken i de flesta fallen då det har förskrivits andra likvärdiga produkter ur sortimentet, i några fall har det blivit längre väntetider för brukaren. Tyvärr har flera specialutprovningar försenats på grund av väntetid på specifika komponenter.

De ekonomiska konsekvenserna av pandemin har varit små och har främst varit relaterade till ett utökat behov av skyddsmaterial och desinfektionsmedel.

Medarbetare på hjälpmedelscentralen har haft en sjukfrånvaro på 5,06% under 2021, en liten minskning jämfört med föregående år. Några få medarbetare har haft covid-19, ingen har drabbats allvarligt eller haft en längre tids sjukfrånvaro med koppling till pandemin. Ingen av de smittspårningar som genomförts har resulterat i ytterligare smittade personer i verksamheten. Möjligheten för medarbetare med administrativa arbetsuppgifter att arbeta hemifrån trots förkylningssymtom har påverkat den minskade sjukfrånvaron positivt.

7.3 Medborgarperspektivet

För att få ett mer jämlikt förskrivningsmönster i länet så har Hjälpmedelscentralen (HMC) påbörjat arbetet med att förtydliga de kriterier som finns i regelverken och därmed minska förskrivarnas tolkningsutrymme. Vissa produktgrupper är reviderade till 100% men de flesta har uppnått årets mål på 20%. Under 2022 kommer arbetet att fortsätta för att hela regelverket ska få ett förtydligande.

I HMC´s förebyggande arbete för att hålla korta ledtider för leveranser till brukarna har vi uppnått samtliga måltal för året, trots att flera leverantörer har haft leveransförseningar.

I årets förskrivarundersökning framkommer flera förbättringsområden, arbetet med en åtgärdsplan är påbörjat. Att verksamheten inte når måltalet gällande de kunskapshöjande aktiviteterna för förskrivare tolkar vi som en direkt följd av begränsningar vid digitala utbildningsinsatser. Många av våra utbildningsinsatser brukar vanligtvis bygga på att deltagarna får prova hjälpmedel och känna på produkter.

7.3.1 Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

7.3.1.1 Vi erbjuder hjälpmedel och hjälpmedelstjänster för jämlik folkhälsa som håller god kvalitet

Under 2020 genomfördes en kartläggning av förskrivningar av hjälpmedel över länet med syfte att se över förskrivningsmönstret i länets kommuner. Rapporten visade på ett varierande och ojämnt förskrivningsmönster i länet, det fanns tolkningsutrymme i de kriterier som reglerade förskrivningarna.

HMC fick i uppdrag att göra en översyn av de kriterier som reglerar förskrivningarna för att skapa

förutsättningar för en mer jämlik förskrivning. Målet för 2021 har därför varit att förtydliga de kriterier som finns i regelverken och därmed minska tolkningsutrymmet.

Måltalet är nått, vissa produktgrupper är reviderade till 100% men de flesta har nått till årets mål på 20%. Under 2022 kommer arbetet att fortsätta för att hela regelverket ska få ett förtydligande.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel reviderade kriterier	35 %	20 %	Under våren 2021 togs en mall fram för hur regelverket ska vara uppbyggt och vilka faktorer som behövde förtydligas ytterligare. Revideringen genomfördes sedan under hösten 2021.

7.3.2 Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

7.3.2.1 Vi jobbar förebyggande genom korta ledtider

HMC arbetar kontinuerligt med att korta ledtider och har uppnått måltalen för samtliga indikatorer inom detta område under 2021.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel utprovningar med första erbjuden tid inom 1 månad	60,3 %	60 %	Under perioden jan-dec 2021 har 541 st utprovningar påbörjats och av dessa har 326 st erbjudits en tid inom 1 månad. Under perioden jan-dec 2020 påbörjades 581 st utprovningar och av dessa har 366 st erbjudits en tid inom 1 månad. Antalet påbörjade utprovningar har minskat med 7% jämfört med samma period 2020.
 Andel aktiviteter/arbetsorder slutförda inom 5 arbetsdagar	83,2 %	80 %	Under perioden jan-dec 2021 har 5890st aktiviteter avslutats och av dessa har 4901st avslutats inom 5 arb.dagar. Under perioden jan-dec 2020 avslutades 5746st aktiviteter och utav dessa avslutades 4853st inom 5 arb.dagar. Antalet avslutade aktiviteter har ökat med ca 2,5% jämfört med samma period 2020.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
● Andel kundorder, totalt levererade inom 5 arbetsdagar	87,3 %	86 %	<p>Under perioden jan-dec 2021 har man levererat 51929 st ordrar och av dessa är 45339 st levererade inom 5 arb.dagar.</p> <p>Under perioden jan-dec 2020 levererades 48016 st ordrar och av dessa levererades 42336 st inom 5 arb.dagar.</p> <p>Antalet levererade ordrar har ökat med ca 8,1 % jämfört med samma period 2020.</p>
● Andel skrymmande hjm lev inom 3 dagar vid utskrivning från slutenvården	97,6 %	97 %	<p>Under perioden jan-dec 2021 har 41 st ordrar registrerats med leveranssätt "3-dagars utskrivning från slutenvården" och av dessa levererades 40st inom 3 dagar.</p> <p>Under perioden jan-dec 2020 har 12 st ordrar registrerats med leveranssätt "3-dagars utskrivning från slutenvården" och av dessa levererades alla inom 3 dagar.</p> <p>Antalet registrerade och levererade hjm inom 3 dagar har ökat med 240% jämfört med samma period 2020.</p>

7.3.3 Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever

7.3.3.1 Alla patienter och förskrivare skall vara nöjda med tillgänglighet, bemötande, leveranser och service

Årets förskrivarundersökning genomfördes i november och vi kommer att arbeta med förbättringsåtgärder under 2022.

På grund av pandemin så har HMC inte kunnat erbjuda utbildningar i samma utsträckning som tidigare, framförallt så har de flesta utbildningarna erbjudits digitalt. Många av våra utbildningsinsatser brukar vanligtvis bygga på att deltagarna får prova hjälpmedel och känna på produkter. Vi har endast kunnat erbjuda ett fåtal utbildningar på plats under 2021 vilket kan vara en anledning till att vi inte når upp till måltalen för andelen nöjda förskrivare i kunskapshöjande aktiviteter.

Flera förskrivare uttrycker att HMC´s telefontider mellan kl 8-15 inte är anpassade till deras verksamheter och att det ibland kan vara telefonkö. Det har även lämnats synpunkter om väntetider vid kontakt via mejl och direkttelefon till enskilda medarbetare på HMC. Några förskrivare har lyft svårigheter att hitta information om Hjälpmedelscentralen på Samverkanswebben.

Gällande leveranskvaliteten har vi brustit på flera områden. Vi har fått synpunkter från förskrivare om att återbrukade artiklar ibland har varit i dåligt skick vid leverans, rekonditioneringen har brustit i flera fall. Det har även hänt att tillbehör till hjälpmedel har saknats vid leverans, alternativt att hjälpmedel har levererats omonterade.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
◆ Andel nöjda förskrivare i kunskapshöjande aktiviteter	86 %	95 %	
◆ Andel nöjda förskrivare med bemötande	91,9 %	93 %	Andelen nöjda = betyget 7-10.
◆ Andel förskrivare som är nöjda med leverans kvalitet	67,9 %	77 %	Andelen nöjda = betyget 7-10. Flera kommentarer om omonterade produkter, saknade delar samt framförallt om bristfällig rekonditionering-vi har lämnat ut begagnade och trasiga och/eller dåligt rengjorda produkter vilket drar ner resultatet.
■ Andel brukare nöjda med bemötande		0 %	Mäts nästa gång 2022.

7.3.4 Samverkan i Närvårdsstrukturen ska leda till att barn och unga i Sörmland får en god, nära och samordnad vård som förebygger ohälsa och stärker hälsan

7.3.5 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till en god och nära hälsa- att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård

7.4 Verksamhetsperspektivet

Pandemin har gett verksamheten möjlighet att utveckla digitala forum och de flesta möten och interna utbildningar har genomförts via Teams. Då verksamhet finns på flera orter har det i många fall kunnat spara in restid genom att mötas digitalt.

Verksamheten har genomfört 22 digitala utbildningar för länets förskrivare under året och har dessutom skapat instruktionsfilmer som finns tillgängliga via samverkanswebben.

Antalet avvikelser ökade med 4,6% jämfört med 2020. Bearbetningen påbörjades inom 14 dagar för 447 av totalt 459 avvikelser (97,4%), vilket innebär att verksamheten inte riktigt når upp till målet på 99%.

En analys av avvikelser gällande arbetssätt har gjorts under året. Bland avvikelserna syns ett mönster att nyanställd personal på HMC löper högre risk att göra fel, med konsekvensen att patientens hjälpmedelsleverans fördröjs. Som en följd av analysen har introduktionsmaterialet för nya medarbetare uppdaterats. Utbildningar har genomförts internt gällande förskrivaransvar och Hjälpmedelscentralens ansvar. Nya instruktioner har sammanställts för den administrativa sektionen.

7.4.1 Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård

7.4.1.1 Avvikelser hanteras och åtgärdas snabbt

Antalet registrerade avvikelser har ökat med 4,6% jämfört med föregående år.

Under 2021 har det registrerats 459 avvikelser varav 447 är påbörjade inom 2 veckor, vilket

motsvarar 97,4%. Detta är ett något långsammare hantering jämfört med föregående år då vi påbörjade hanteringen för 99,3% av de inkomna avvikelserna inom 2 veckor.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel avvikelser som hanteras inom 2 veckor från registreringsdatum	97,4 %	99 %	<p>Under perioden 16 dec 2020 - 15 dec 2021 har det registrerats 459 st avvikelser varav 447 st är påbörjade inom 2v</p> <p>Under perioden 16 dec 2019 - 15 dec 2020 registrerades 438st avvikelser och av dessa var 435st påbörjade inom 2v.</p> <p>Antalet registrerade avvikelser har ökat med 4,6% jämfört med samma period 2020.</p>

7.4.2 Region Sörmland har en personcentrerad vård

7.4.3 Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård

7.4.4 Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

7.4.4.1 Vi arbetar aktivt för att implementera digitalisering och ny teknik

Vi har genomfört 22 digitala utbildningar under året och har dessutom skapat instruktionsfilmer som finns tillgängliga via samverkanswebben.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Antal interna och externa digitala utbildningstillfällen som hålls av HMC	22 st	10 st	<p>Måltalet 10 st digitala utbildningar är för hela året 2021. Under 2021 har 22 st digitala forskivarutbildningar genomförts i HMC's regi. Dessutom har instruktionsfilmer skapats för ett par produkter som tillhandahålls av HMC och dessa filmer ligger tillgängliga på samverkanswebben. Flera digitala utbildningar planeras genomföras under hösten 2021.</p>

7.4.5 Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

7.4.6 Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

7.4.6.1 Vårt miljöarbete sker systematiskt och effektivt för minskad klimatpåverkan

Totala elförbrukningen på Fraktgatan under 2021 är 562 855 kWh, en uppgång på ca 4% jämfört med 2020, trots att vi vid halvårsskiftet hade minskat elförbrukningen med drygt 56 000 kWh. El-förbrukningen steg kraftigt i slutet av november och under första delen av december då det var kallt ute, samtidigt som husets värme- och cirkulationssystem var trasigt. Huset värmdes under dessa veckor i huvudsak av mobila element när värmesystemet felsöktes och reparerades vilket kan förklara den kraftigt ökade elkonsumtionen.

Under året har vi köpt in en ny lastbil som drivs med biobränsle.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Energianvändning på Fraktgatan, kWh	562 855 st	570 000 st	Totala elförbrukningen på Fraktgatan under 2021 är 562 855 kWh, en uppgång på ca 4% jämfört med 2020, trots att vi vid halvårsskiftet hade minskat elförbrukningen med drygt 56 000 kWh. El-förbrukningen steg kraftigt i slutet av november och under första delen av december då det var kallt ute, samtidigt som husets värme- och cirkulationssystem var trasigt. Huset värmdes under dessa veckor i huvudsak av mobila element när värmesystemet felsöktes och reparerades vilket kan förklara den kraftigt ökade elkonsumention.

7.4.7 Kunskapsstyrning i närvårdsstrukturen leder till jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland

7.4.8 Samverkan i Närvårdsstrukturen leder till att digitaliseringens möjligheter tas tillvara för en god och nära hälsa samt underlättar för vårdens medarbetare

7.5 Resursperspektivet

Medarbetarenkäten genomfördes i januari 2021.

Totalindex för HME var 81,2% (Regionens måltal är 78%). Sektionerna har tagit fram handlingsplaner på respektive APT kopplat till de områden medarbetarna ansett behöver åtgärdas.

Även gällande sjukfrånvarotid i relation till arbetstid så når vi målet på 5,1% då vi under aktuell period haft en sjukfrånvaro på 5,06%. Möjligheten att arbeta hemifrån i större utsträckning än tidigare kan ha bidragit till det relativt låga utfallet.

En satsning på intern kompetensutveckling genomfördes under 2021 med målet att våra medarbetare skulle få fördjupad kompetens i vårt interna verksamhetsstyrningssystem. Vi lyckades nå vårt måltal på 20% utbildade medarbetare under året.

7.5.1 Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

7.5.1.1 Rätt nyttjade resurser: Hälso- och sjukvården har en god arbetsmiljö med kompetenta, engagerade och flexibla medarbetare

Årets medarbetarenkät genomfördes i början av året. Utfallet på HME (Hållbart medarbetarengagemang) kopplat till styrning blev 82,1%, HME kopplat till ledarskap gav 82,6% och HME motivation gav resultatet 78,7%. Totalindex på HME frågorna gav 81,2%.

HSE (Hållbart säkerhetsengagemang) gav ett resultat på 75,7%. Resultatet hamnar inom det som kallas "zonen för förändringskraft" vilket innebär att prestationsnivån är hög och har ett värde på minst 70. Vilja, engagemang och förutsättningarna att utföra sitt arbete är mycket goda.

Organisationen har kraft att förändras, har ett högt välbefinnande och löper liten risk för ohälsa.

Sjukfrånvaron i relation till ordinarie arbetstid har minskat under året jämfört med samma period föregående år (5,06% jämfört med 6,07%) och ligger nu under regionens mål på 5,1 %.

Medarbetare med administrativa arbetsuppgifter har erbjudits att arbeta hemifrån i större utsträckning under året samt vid lindriga symtom då arbetsuppgifterna så tillåtit, vilket kan vara en del av förklaringen till den minskade sjukfrånvaron.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andelen engagerade medarbetare HME index	81,2 %	78 %	
 Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	5,06 %	Max 5,1 %	

7.5.1.2 Vi bidrar aktivt till att skapa förutsättningar för kompetensutveckling, god hälsa samt en sund arbetsmiljö. Vårt arbetsklimat ska präglas av delaktighet, respekt och ansvar

Pågående pandemi har påverkat medarbetares möjligheter till kompetensutveckling då flera utbildningar och hjälpmedelsmässor inte genomförts som planerat. Vissa nätverksträffar och föreläsningar har dock kunnat genomföras digitalt och har på så sätt möjliggjort deltagande från vår verksamhet men det finns ett uppdämt behov av att främst kunna ta del av nya produkter på marknaden. Många leverantörer har arbetat intensivt med att skapa instruktionsfilmer för sina produkter vilka medarbetare på HMC och förskrivare har tagit del av.

Målsättning för året är att höja kompetensen för medarbetare i vårt verksamhetsstyrningssystem Sesam där alla aktiviteter kring våra hjälpmedel hanteras. Medarbetare arbetar olika mycket i systemet och syftet är att medarbetare ska ha en fördjupad kompetens för att ta bort eventuella kunskapsgap som kan påverka hantering av ärenden negativt. Vi har lyckats uppnå vårt mål med att utbilda 20% av medarbetarna i Sesam under året.

Arbetsmiljöronder har genomförts som planerat av ansvarig chef och skyddsombud, åtgärder har dokumenterats i en handlingsplan som har följts upp på respektive APT och i ledningsgruppen.

Hjälpmedelscentralens hälsoinspiratörer har inte anordnat några fysiska träffar under året, däremot har inspiration spridits via mejl och informationstavlor.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Andel medarbetare som genomgår utbildning i Sesam	20 %	20 %	Under 2021 har 20% av medarbetare deltagit i utbildning i Sesam

7.5.2 Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

7.5.2.1 Rätt nyttjade resurser: Hälso- och sjukvården leds och styrs så att en ekonomi i balans uppnås i syfte att skapa mesta möjliga nytta inom givna ramar

Verksamheten redovisar ett överskott om 3 179 tkr för bokslutsåret 2021. Verksamheten har redovisat överskott under året vilket medfört att prisjusteringar gjorts vid två tillfällen (maj och september) i syfte att sänka hjälpmedelspriserna och därmed verksamhetens intäkter.

Verksamhetens totala intäkter understiger budget med 4 308 tkr (2,1%), kostnaderna understiger budget med 7 488 tkr (3,6%). Se avvikelsekommentarer nedan.

Intäkter

De totala intäkterna uppgår till 201 310 tkr, varav intäkter från inkontinenshjälpmedel står för 43 038 tkr (21,4%). Intäkter från hyres- och försäljningshjälpmedel uppgår till totalt 119 732 tkr, en minskning med 7 829 tkr (6,5%) jämfört med budget. Avvikelsen är i huvudsak hänförlig till de prisjusteringar som gjordes för att sänka intäkterna i syfte att uppnå budgeterat resultat om 0 tkr för helåret. I samband med pågående pandemi har även en viss volymminskning skett jämfört med budget, för både hyreshjälpmedel och försäljningshjälpmedel.

Jämfört med bokslutsår 2020 har totala intäkter ökat med 9 006 tkr (4,7%). Avvikelsen beror i huvudsak på ökad försäljning av inkontinenshjälpmedel men även höjda hjälpmedelspriser 2021, då verksamheten 2020 skulle redovisa ett underskott om -3 410 tkr för helåret (för utförligare kommentarer, se verksamhetsberättelse för 2020).

Kostnader

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgår till totalt 41 289 tkr och står för ca 20,8% av de totala kostnaderna. Dessa understiger budget med 2 458 tkr (5,6%) till följd av sjukskrivningar, vakanta tjänster, föräldraledighet samt utbildningar och andra personalkostnader som inte aktualiserats i samband med pågående pandemi. Personalbortfallet har inte fullt ut ersatts med vikarier/timanställda. Jämfört med bokslutsår 2020 har personalkostnaderna minskat, totalt sett med 1 031 tkr, motsvarande 2,4%.

Köpt verksamhet och hjälpmedelskostnader

Hjälpmedelskostnaderna exkl. avskrivningar står för 46,9% av de totala kostnaderna och uppgår till 92 842 tkr, en minskning jämfört med budget med 3 873 tkr (4%). Antalet returnerade hjälpmedel fortsätter öka och resulterar i en kostnadsåterföring för de hjälpmedel som reconditioneras och återanvänds. Den främsta anledningen till de ökade returerna är förbättrade rutiner och förändrat arbetssätt hos huvudmännen. Det sker en mer noggrann uppföljning av förskrivningarna och hjälpmedel som brukare inte använder återlämnas i högre utsträckning än tidigare.

Kassationskostnaderna för icke individmärkta hjälpmedel har minskat och uppgår till 7 205 tkr, en minskning med 2 262 tkr (23,9%) jämfört med budget. Förbättrade rutiner är huvudanledningen till de minskande kostnaderna.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna uppgår till totalt 10 524 tkr och understiger budget med 60 tkr. Dessa står för 5,3% av de totala kostnaderna. Jämfört med budgetår 2020 har lokalkostnaderna ökat med 343 tkr, motsvarande 3,4%, till följd av ökade städkostnader samt utökade lokalytor.

Övriga kostnader

Övriga kostnader uppgår totalt till 19 729 tkr och står för ca 10% av de totala kostnaderna. Dessa överstiger budget med 693 tkr, motsvarande 3,6%. En ökad försäljning av inkontinensvaror har medfört stort underskott mot budget avseende varutransporter. Verksamhetens kostnader i samband med Covid -19 uppgår totalt till knappt 59 tkr och består i huvudsak av hygienmaterial samt skyddsutrustning. Jämfört med bokslutsår 2020 är övriga kostnader högre med 703 tkr (3,7%) mest beroende på ovan nämnda försäljning av inkontinenshjälpmedel.

Avskrivningar

Kostnaderna för avskrivningar uppgår totalt till 33 699 tkr och står för 17% av de totala kostnaderna. Majoriteten (99%) av avskrivningskostnaderna tillhör värdeminskningar på hjälpmedel, vilka totalt sett är 1 776 tkr (5,1%) under årets budgeterade avskrivningskostnader. Budgetavvikelsen beror till viss del på lägre volymer i samband med covid -19, men även på det höga antal returnerade, rekonditionerade och återanvända hjälpmedel som minskar investeringar i nya hjälpmedel. Avskrivningar på kommunala hjälpmedel står för drygt 34% av de totala avskrivningskostnaderna och regionbetalda hjälpmedel för resterande knappa 66%. Till följd av det höga antalet returnerade hjälpmedel har avskrivningskostnaderna på hjälpmedel totalt sett minskat med 1 040 tkr (3%) jämfört med föregående år. Inga övriga utrustningsinvesteringar har skett under året, varför övriga avskrivningskostnader följer budget.

Investeringar

Investeringar i hjälpmedel uppgår till totalt 33 598 tkr, en ökning med 903 tkr (2,8%) jämfört med föregående år. Dock är investeringsnivån fortsatt lägre jämfört med åren före pandemin. Investeringar i regionbetalda hjälpmedel uppgår till 20 597 tkr och kommunbetalda 13 001 tkr. I de flesta hjälpmedelssektorer har investeringarna ökat jämfört med samma period föregående år. Undantaget är sektor ”medicinska behandlingshjälpmedel” där dessa minskat med 2 025 tkr (22,8%) främst till följd av tillfälligt ökade inköp av vissa medicinska behandlingshjälpmedel 2020 i samband med pandemin. Dyraste investeringarna totalt inom kommunbetalda hjälpmedel är sektor ”rollatorer” som ökat med 26,2% från föregående år och uppgår till 3 664 tkr. Inom regionbetalda hjälpmedel är sektor ”medicinska behandlingshjälpmedel” dyrast och uppgår till 6 863 tkr.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	3 179 tkr	0 tkr	

7.5.2.2 Våra resurser används på rätt sätt för en långsiktig ekonomi i balans

Nyttjandegrad

Marginell ökning från föregående år. Högst nyttjandegrad precis som 2020 inom sektor sängar och rollatorer. Under 2021 även inom sektor arbetsstolar.

Andel indirekta kostnader i förhållande till intäkter

Indikatorn har ändrat begrepp och beräkning inför 2021. Utfall och målvärde i paritet mot tidigare

år.

Lageromsättningshastighet

Denna mäter hur många ggr/år verksamhetens omsättningstillgångar på huvudlagret (lager 10) omsätts. Tidigare har endast nyttjandegraden på anläggningstillgångarna följts upp. Måtalet (4,5 ggr/år) är baserat på utfallet de senaste åren, där rutinerna för inventeringar och rensning av äldre artiklar avsevärt förbättrats. Dock har samtliga diabeteshjälpmedel tagits bort från Hjälpmedelscentralens sortiment som (bland annat i samband med krav på sista förbrukningsdag) omsattes i hög takt. Varukostnaden för försäljningshjälpmedel har sjunkit kraftigt de senaste två åren troligtvis på grund av pandemin samtidigt som lagernivån har hållit sig på samma nivå som tidigare år vilket medför en lägre omsättningshastighet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Kommentar
 Nyttjandegrad	92,5 %	90 %	Redovisas per helår.
 Andel indirekta kostnader i förhållande till intäkter	32,6 %	40 %	Redovisas per helår.
 Lageromsättningshastighet	3,3 ggr	4,5 ggr	Redovisas per helår.

7.6 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Patient- Trafikant o andra avg	8 913	8 900	13	8 900	8 900	0	8 390
Erhållen intern uppdragsers	211	0	211	0	0	0	205
Övriga intäkter	192 185	196 718	-4 533	196 718	187 192	-9 526	183 708
Verksamhetens intäkter	201 310	205 618	-4 308	205 618	196 092	-9 526	192 303
Personalkostnader	-41 289	-43 747	2 458	-43 747	-41 621	2 126	-42 320
Köpt verksamhet	-1 049	-1 038	-11	-1 038	-1 151	-113	-883
Lämnad intern uppdragsers	-699	-686	-13	-686	-699	-13	-675
Lokalkostnader	-10 524	-10 598	74	-10 598	-10 668	-70	-10 192
Övriga kostnader	-110 823	-114 027	3 204	-114 027	-107 881	6 146	-109 146
Avskrivningar	-33 699	-35 474	1 775	-35 474	-34 024	1 450	-34 739

	Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Verksamhetens kostnader		-198 082	-205 570	7 488	-205 570	-196 044	9 526	-197 956
Verksamhetens nettokostnader		3 227	48	3 179	48	48	0	-5 653
Finansiella intäkter		435	435	0	435	435	0	271
Finansiella kostnader		-483tkr	-483tkr	0tkr	-483tkr	-483tkr	0tkr	-483tkr
Årets resultat		3 179	0	3 179	0	0	0	-5 865